

ΕΣΤΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Βραβευθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλλ. σπουδῶν,
ἀξιοθὲν ἀργυροῦ μεταλλίου ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Δ'. Ὀλυμπιάδος,
καὶ χαλκοῦ ἐν τῇ παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τοῦ 1889.

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΟΓΔΟΥΣ

1889

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΟΥ
ΑΥΤΟΥ ΑΡΙΘ.

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧΜΑΣ 6. - ΔΕΔΕΜΕΝΟΣ ΔΡΑΧΜΑΣ 8.

ΑΘΗΝΗΣ

ΕΚΔΟΤΑΙ

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΙ Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΕΝ Τῃ ΟΔῳ ΠΑΡΟΡΘΑΓΩΓΕΙΟΥ ΑΡΙΘ. 12 ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΣΤΑΔΙΟΥ

Αριθ. 708 — Λεπτά είκοσι πέντε.

ΕΤΟΣ ΙΔ΄.

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΟΜΟΣ ΚΗ΄.

Ευρωπαϊκή Έκδοσις: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ κερταναὶ
ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἔτιμα καὶ εἰς τὴν ἑξῆς. — Γραφεῖον ἀποθ. Ὁδ. Παρθενωναγείου 14.

2 Ἰουλίου 1889.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΔΩΔΕ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΔΑ
ΑΓΓΕΛΩΤΟΥ
ΑΥΞΗΘΗ ΑΡΙΘ.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΔΩΔΕ

Τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως, τοῦ ὁποίου τὸ μυθιστόρημα *Φρομὸν καὶ Ρισιερ* ἐξέλεξεν ἡ *Ἔστια* πρὸς δημοσίευσιν, εἶνε ἐν τῶν δημοτικωτέρων ὀνομάτων τῆς συγχρόνου γαλλικῆς λογοτεχνίας. Ἀφ' οὗτο τὸ μυθιστόρημα ἔπαυσε νὰ εἶνε συρραφὴ κοινῶν τόπων καὶ ἀπιθάνων περιπετειῶν, προσωρισμένον νὰ χρησιμεύῃ ὡς ἀκόμιον τῆς περιεργείας ἀφιλόρων ἀναγνωστῶν, ἔλαβε δὲ τὸν τύπον κοινωνικῆς μελέτης, ψυχολογικῆς ἀναλύσεως, πιστῆς ἐξεικονίσεως τοῦ βίου, ἐκ τῆς πολυαριθμοῦ φάλαγγος τῶν μυστῶν αὐτοῦ ἐχωρήθη ἐπιλεκτὸς ἑμᾶς, λαμπρὰ πλεῖζι, ἧς ἡ πρωτότυπος καλλιτεχνικὴ ἰδιοφυΐα, ὑπὸ τὸ λαμπρὸν ἔνδυμα ἀκριβολόγου, στυλποῦ καὶ μέγχι τριχαπτοειδοῦς λεπτότητος ἢ ἀμέμπτως εὐμελοῦς εὐρωστίας ἐπιτεχνημένου ὕφους, ἐπέβαλε καὶ κατέστησεν αὐτὸ τὸ κατ' ἐξοχὴν φιλολογικὸν ἔργον, τὸ τέρον τὸν συγχρόνον ἀναγνώστην.

Εἰς τὴν τάξιν ταύτην τῶν μυθιστοριογράφων ἀνήκει καὶ ὁ Ἀλφόνσος Δωδέ, ἐν τῷ ὁποίῳ τὸ αἰσθημα τῆς αὐστηρᾶς πραγματικῆς ἀντιλήψεως τῶν εἰκότων τοῦ βίου, τῶν χαρακτήρων, καὶ τῶν συναισθημάτων τῶν ταρσαδόντων τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν, συγκινοῦνται ὑπὸ ἡδυτάτης ποιητικῆς ῥοπῆς, περικαλυπτοῦσθαι δι' αἰθερίου καὶ λεπτοῦφοῦς τινος πέπλου. — ὅστις ἐπιτρέπει τὰς ὀπτικὰς ἀπάτας καὶ τὴν βαυκαλιζοῦσαν ῥέμβησιν — τὴν γυμνότητα τῶν καλλιτεχνικῶν αὐτοῦ προτύπων, τὴν ὁποίαν ὁ Φλωβέρ ἐπιδεικνύει ἡμῖν μετ' ἀριστοκρατικῆς σεμνοπρεπειᾶς καὶ ἀπογοητεύσεως, ὁ Ζολά δὲ μετ' ἐπιμόνου τινὸς ἀκλήροτητος, ἐξοκειλοῦσθαι πολλὰς εἰς βαναυσότητα καὶ συγχομένης, ἀδίκως ἴσως, πρὸς τὰς φιλοσόφους ἐπιτηδεύσεις ἄλλων συγγραφέων, ἔργον ἔχόντων ν' ἀποτεινῶνται πρὸς τὰς αἰσθητικὰς μάλλον ἢ πρὸς τὸν νοῦν τοῦ ἀναγνώστου.

Ὁ Σαιντ-Μπέ, ὁ μέγας Γάλλος κριτικὸς, λέγει πού ὅτι «ἐν ἐκάστῳ συγγραφεὶ ὑπάρχει ποιητῆς, ὅστις ἀπέθανε νέος καὶ τοῦ ὁποίου ἐπέζησεν ὁ ἀνθρώπος». Ἐν τῷ Δωδέ, ὅστις τὸ φιλολογικὸν αὐτοῦ στάδιον ἐνεκαίνισε διὰ τῆς ἐκδόσεως τόμου στίχων, ἀναπερσμένον καὶ νῦν εἶτι ὡς προτύπων ἀνθρώπότητος αἰσθηματος, τρυφερᾶς χάριτος καὶ πλαστικῆς εὐρυθμίας, ὁ ποιητῆς δὲν ἀπέθανε. Σὺν τῷ χρόνῳ μετεμορφώθη εἰς λεπτόν ἐρευνητὴν καὶ ἀνατόμον τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, διασώζοντα ὅμως τὸ μυστήριον τοῦ ποιητικοῦ θελήτηρος, δι' οὗ ἀπολαύσινεται ὅτι εἶτι ἔχει πολὺ τραχὺ ἢ πραγματικότητος, ἢ συγκινήσεις γλυκαίνει τὴν σφοδρότητα τῶν ἐντυπώ-

σεων καὶ εἰς τὸ βάθος τοῦ ζοφεροῦ ὁρίζοντος, τὸν ὁποῖον ἀποκαλύπτει ἐνώπιον ἡμῶν ὁ πιστὸς τοῦ βίου ζωγράφος, διανοίγεται ὡς ἐλπίς καὶ ὡς ἡ μακρινὴ τοῦ ἰδανικοῦ λάμψις, γαλανὴ ταινία οὐρανοῦ.

Ὁ Δωδέ εἶνε συγγραφεὺς πλήρης χάριτος, διηγείται δὲ θαυμασίως. Θέλει, διότι εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ θέτει ὅλην του τὴν καρδίαν. Συμπαθεῖ καὶ συμπονεῖ πρὸς τοὺς ἥρωάς του, τὸ ὄμμα δὲ τοῦ ἀναγνώστου ὑγραινεὶ συχνὰ τὸ δάκρυ, διότι βλέπει αὐτὸ νὰ μαρμαίρη εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ συγγραφέως. Τὰ ἔργα τοῦ Δωδέ ἀποπνεύουσιν, ὅπως ὁλόκληρος ἡ σύγχρονη φιλολογία ἐν Γαλλίᾳ, βαθεῖαν τινὰ ἀπογοήτευσιν καὶ ἀπαισιοδοξίαν, ἀλλ' ὁ συγγραφεὺς δὲν διατηρεῖ ἐν μέσῳ τοῦ πικροῦ τούτου αἰσθηματος τὴν σταϊκὴν ἀπάθειαν, τὴν χαρακτηρίζουσαν ἄλλους μυθιστοριογράφους. Αἰσθάνεται ὅλον τὸ ἄχθος τῆς ψυχικῆς ταύτης καταστάσεως καὶ ἡ συγκίνησις ἦν ἐμπνέει, καίτοι ὀδυνηρὰ, καταλείπει γλυκύτητα τινα, τὴν ὁποῖαν δὲν παρέχουσιν εἰς ἡμᾶς οὔτε τοῦ Φλωβέρ, οὔτε τοῦ Γογκού, οὔτε τοῦ Ζολά, οὔτε τοῦ Γαὺ δὲ Μωπασσάν αἱ σελίδες. Παρὰ τὸ χρυσοσυγκινῶν τοῦ ὕφους τόρευμα διατηρεῖ μαγευτικὴν ἀφίλειαν καὶ φυσικότητα, διακρίνει δ' αὐτὸν πρωτοτυπία καὶ ζωηρότης, πλήρης χάριτος.

Ὁ βίος τοῦ Δωδέ εἶνε ἀπλοῦς καὶ δὲν ἔχει τίποτε τὸ μυθιστορικόν. Εἰς τὸ ἄβρον μυθιστορημάτων *Ὁ Τσοσύλης* (*Le petit Chose*), τὸ ὁποῖον εἶνε ὡραία αὐτοβιογραφία τοῦ συγγραφέως, ὁ Δωδέ λέγει: «Ἐγεννήθη τὴν 13 Μαΐου 1840, εἰς τινὰ πόλιν τοῦ Λαγκυεδόκ, εἰς τὴν ὁποῖαν ὅπως εἰς ὅλας τὰς μεσημβρινὰς πόλεις ὑπάρχει πολὺς ἥλιος, ἄχι ὀλίγη σκάνη, μοναστήριον καρμηλιτισσῶν καὶ δύο ἢ τρία ῥωμαϊκὰ μνημεῖα». Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο ἀπλοῦς βιομήχανος.

Ἐλθὼν εἰς Παρισίους, ἀφοῦ ἐπεράτωσε τὰς σπουδὰς του, διήλθεν ἡμέρας πολλὰς δοκιμασιῶν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην διηγούνται ὅτι ὁ Δωδέ, ὅστις εἶχε δημοσιεύσει ἡδὴ τὸμον στίχων, ἄρθρα τινὰ καὶ διηγήματα, εἶχε καταστήσει εἰς τὴν αὐτὴν ἐνδειαν, ὥστε ἔφερε νὰ ἐνεχυριάσῃ εἰς τινὰ παλαιοπώλην μικρὰν χαλκίνην προτομὴν του, φιλοτεχνηθεῖσαν ὑπὸ φίλου αὐτοῦ καλλιτέχνη. Ἡ προτομὴ ἐξεικόνιζε τὸν Δωδέ μετ' τὴν μακρὰν αὐτοῦ κόμην. Ὁ παλαιοπώλης εὗρεν ὅτι ἡ προτομὴ ὁμοίωσεν ὀλίγον πρὸς τὸν πελάτην του καὶ ἠθέλησε νὰ μᾶθη ποῖον περιστάνει:

— Εἶνε ἡ προτομὴ τοῦ Βαλζάκ εἰς παιδικὴν ἡλικίαν, ἀπὴντήσεν ὁ Δωδέ.

Ὁ συγγραφεὺς τῶν *Ἐξορίτων βασιλείων*

καὶ τῆς *Σαπρούς* δὲν ἤξευρεν ἴσως τότε ὅτι ἐξέφερε γνώμην, τὴν ὁποῖαν ἀργότερον ἐπισήμως ἐμελλε νὰ διατυπώσῃ ἡ κριτικὴ.

Ἄλλ' ἡ Δωδέ δὲν ἐβράδυνε νὰ εὕρῃ τὸν Μαικήναν του. Ὁ δοῦξ τοῦ Μορνὺ προσέλαθεν αὐτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ὡς γραμματεὺς δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Ναπολέοντος περιῆλθε τὴν Κορσικὴν, τὴν Σαρδηνίαν, ὕπου κατόκησεν ἐντὸς φάρου, ἐκείνου ὃν περιέγραψε τόσον γραφικῶς εἰς τὰς *Ἐπιστολὰς ἀπὸ τοῦ μύλου μου*, τὴν Ἄλγερίαν, ὅπου οἱ Ἄραβες ὑπεδέχθησαν αὐτὸν φιλοφρόνως, χάρις εἰς τὰς συστάσεις τὰς ὁποίας ἔφερε μετ' αὐτοῦ. Ὁ Δωδέ κατὰ τὰ ταξίδια ταῦτα ἔζη, ἐβλεπεν, ἐμάνθανε καὶ ἀπειθῆσαύριζε πολυτίμους ἐντυπώσεις ἐπὶ μικρῶν σημειωματαρίων, ἐκ τῶν ὁποίων βραδύτερον ἐγράψασαν ἔργα ἔξοχα, ἐπλάσθησαν ζωντανοὶ τύποι, ἐξήλθον θαυμασταὶ σελίδες. Ἡ φήμη ἄλλως, ἢ φήμη ἐκείνη, ἡ ὁποία κατ' εὐφύᾳ ἐκφρασιν «ἐξοφλεῖται εἰς μετρητὰ», ταχέως παρέλαθε τὸ ὄνομα του, τάσσουσα αὐτὸ μετὰ τῶν πρώτων συγχρόνων συγγραφέων.

Οἱ πλείστοι τῶν ἡρώων τοῦ Ἀλφόνσου Δωδέ δὲν εἶνε πρόσωπα ἰδανικά. Εἶνε τύποι ἐκ τοῦ φυσικοῦ ἀντιγεγραμμένοι. Βεβαίως ὁ μυθιστοριογράφος συμπικνώνει, συστηματοποιεῖ τοὺς χαρακτήρας, τοὺς ὁποίους δαναίκεται ἐκ τῆς πραγματικότητος, ἀλλὰ τὰ οὐσιώδη αὐτῶν διακρίτικὰ δὲν ἀλλοιοῦνται. Ὁ συγγραφεὺς τηρεῖ ταῦτα εἰς τὰς σημειώσεις του, ὅπως ὁ ζωγράφος τηρεῖ ἐπὶ τοῦ λευκώματός του τὰς γραμμὰς, τὰ σχήματα, τὰ σκιαγραφήματα, ἅτινα ἀντιγράφει ἐκ τῆς φύσεως καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἐν τῷ μέλλοντι ὁ ἀποτελεσθῆ μέγας πίναξ, ὁλόκληρος καλλιτεχνικὴ σύνθεσις.

Εἰς τὴν συνήθειαν τοῦ Δωδέ, ὅπως γράφῃ ἰδιαιτέρως τὴν ἱστορίαν ἐκάστου βιβλίου του, εἰσάγη ἡμᾶς εἰς τὰ παρασκήνια τῆς φιλολογικῆς αὐτοῦ ἐργασίας, ὁρεῖλομεν περιέργους λεπτομερείας περὶ τοῦ *Φρομὸν καὶ Ρισιερ*, τοῦ ἔργου τοῦ ὁποῖον μέλλει νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὰς στήλας τῆς *Ἔστιας*.

«Διηγούμενος (λέγει) μεγαλοφώνως τὸ βιβλίον μου, κατὰ τὴν μανίαν, ἣτις με καταλαμβάνει, ὅταν πλάττω αὐτὸ ἐνδιαθέτως, ἔκαμα λόγον εἰς τὸν ζωγράφον καὶ σχεδιαστὴν Ἀνδρέαν Γαλλ, ὅστις ἦτο ὑπὸ πᾶσαν ἐποφὴν καλλιτέχνης, περὶ τῆς μικρᾶς Δελουβέλλ, ὅπως εἶχα ἀρχίσει νὰ τὴν ἐξεικονίζω ὁ φίλος μου μοῦ ἀνήγγειλεν ὅτι εἰς ἐν τῶν μυθιστορημάτων τοῦ Δικενς, ὁ *Κοινὸς Φίλος*, τὸ ὁποῖον παντελῶς ἠγνόουν, εὗρισκετο ἀκριβῶς ὁ αὐτὸς τύπος καχεκτικῆς νεάνιδος, ἐνδυσούσης πλαγγόνας, τὸν ὁποῖον ὁ μέγας Ἀγγλος μυθιστοριογράφος εἶχεν ἀποδώ-

σει μετὰ τῆς βαθείας ἐκείνης πρὸς τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς δυστυχεῖς ἀγάπης του. Τούτο μοῦ ἔφερεν εἰς τὸν νοῦν ποσάκις με συνέκριναν πρὸς τὸν Δικενς, εἰς ἀπώτατον ἀκόμη χρόνον, καθ' ὃν δὲν τὸν εἶχον ἀναγνώσει, πολὺ προτοῦ φίλος, ἐπαυελθὼν ἐξ Ἀγγλίας, μοῦ ὑποδείξε τὴν συμπάθειαν τοῦ Κόπερφελδ πρὸς τὸν Τσοσύλην. Συγγραφεὺς, γράφων διὰ τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ κατὰ τὴν συνείδησίν του, δὲν ἔχει ν' ἀπαντήσῃ εἰς τοῦτο τίποτε ἄλλο, εἰμὴ ὅτι ὑπάρχουν πνευματικαὶ τινες συγγένειαι, διὰ τὰς ὁποίας δὲν εὐθυσόμεθα κἄν, καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μεγάλης δημιουργίας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν μυθιστοριογράφων, ἡ φύσις ἐξ ἀπροσεξίας πιθανὸν ἐσύγχισε τὰ διάφορα εἶδη τῆς ζυμῆς. Ἐχω εἰς τὴν καρδίαν τὴν αὐτὴν ἀγάπην τοῦ Δικενς πρὸς τοὺς ἀποκλήρους τῆς τύχης καὶ τοὺς πτωχοὺς, πρὸς τὰ παιδία τὰ ζῶντα ἐν μέσῳ τῶν στερήσεων τῶν μεγάλων πόλεων ὅπως καὶ αὐτοῦ ἢ εἰς τὸν βίον εἰσοδὸς μου ὑπῆρξε θλιβερωτάτη, εἰς ἡλικίαν δέκα ἐξ ἐτῶν ἡμῶν ἠναγκασμένος νὰ καρδίω μόνος τὸ ψωμί μου· εἰς τοῦτο νομίζω ὅτι συνίσταται ὅλη ἡ ὁμοιότης μας».

Εἰς τὸ αὐτὸ περὶ τοῦ *Φρομὸν καὶ Ρισιερ* κεφάλαιον διηγείται ὁ Δωδέ ἐπιχαρίτως τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐργάζεται, τὴν μέθοδον καθ' ἣν συνθέτει τὰ βιβλία αὐτοῦ. Ἀξίζει τὸν κόπον νὰ μᾶθη κανεὶς πῶς γράφονται τόσα ἀριστουργήματα, πῶς γεννῶνται τόσαι σελίδες συγκινητικαὶ, ποιητικαὶ, εὐθυμοί, πικραὶ, πλήρεις φωτεινῆς ἢ πενθίμου ποιήσεως, ἀλλὰ φρίσσουναι πάντοτε ἐκ ζωῆς καὶ πραγματικότητος.

«Ἡ συνήθεια τοῦ νὰ ἀφηγοῦμαι τὰ βιβλία μου, περὶ τῆς ὠμίλου ἀνωτέρω, ἀποτελεῖ παρ' ἐμοὶ μέθοδον ἐργασίας. Ἐξηγῶν τὸ ἔργον μου εἰς τοὺς ἄλλους, διευκρινίζω τὸ θέμα μου, ἐμβαπτίζομαι εἰς αὐτὸ, δοκιμάζω ἐπὶ τοῦ ἀκροατοῦ τὰ τεμάχια τὰ προσωρισμένα νὰ ἐμποιήσωσιν αἰσθησιν, ἢ ἀνάλασις δὲ με ἄγει εἰς ἐκπλήξεις, εἰς ἀνακαλύψεις, τὰς ὁποίας διατηρῶ πάσας, χάρις εἰς τὴν ἐξαιρετὸν μνήμην μου. Δυστυχῆς εἰς τὸν ἐπισκέπτην, ὅστις με διακόπτει ἐν μέσῳ τοῦ δημιουργικοῦ πυρετοῦ μου. Ἐξακολουθῶ ἀμειλίχως ἐνώπιόν του, ὁμιλῶν ἀντὶ νὰ γράφω, συνθέτων κατὰ τὸ μέλλον καὶ ἦτον καλῶς, διὰ νὰ δυναθῇ νὰ ἐνοσῆ ταῦτα, τὰ διάφορα τοῦ μυθιστορηματός μου μέρη, καὶ παρὰ τὴν ἀνίαν, τὴν καταφανῆ ἀπροσεξίαν τῶν βλεμμάτων, ἅτινα προσπαθοῦσι ν' ἀποφύγωσι τὴν δαψιλῆ ταύτην αὐτοσχεδίασιν, πλάττω τὸ κεφάλαιόν μου, τὸ ἀναπτύσσω προφορικῶς. Ἐν Παρισίους, εἰς τὸ γραφεῖόν μου, εἰς τὴν ἐξοχὴν, κατὰ τοὺς περιπάτους ἢ τὰς θαλασσίας ἐκδρομάς μου, ἐκούρασκα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πολλοὺς συντρόφους, οἱ ὁποῖοι οὐδ' ὑπωπτεύοντο κἄν τὴν βωβὴν ταύτην συνεργασίαν. Ἀλλὰ τὰς ἐπαναλήψεις

της προφορικής ταύτης εργασίας υπέστη πλειότερον παντός άλλου ή σύζυγός μου. αΤι λέγεις, αν απέθνησες ή Σιδωνία; . . . αν έζη ή Ρίσλερ; . . . Τι πρέπει ν' άπαντήσει ή Δελοθέλ ή ή Φράντζ ή ή Κλαίρη, εις αυτήν την περίστασιν;» Και ταύτα από τὸ πρωί έως τὸ βράδυ, εις πάσαν ώραν και στιγμήν, κατὰ τήν ώραν τοῦ φαγητοῦ, ἐφ' ἀμάξης, όταν ἐπηγαίναμεν εις τὸ θέατρον, όταν ἐπανηρχόμεθα ἐξ ἐσπερίδος, κατὰ τὰς μακρὰς ἀμαξοδρομίας ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς τῆς κοιμημένης πόλεως. Δυστυχεῖς γυναῖκες τῶν καλλιτεχνῶν! Εἶνε ἀληθές ὅτι ἡ ἰδική μου εἶνε τόσον καλλιτέχνης καὶ αὐτή, ἔλαθε τόσον μέρος εις πᾶν ὅ,τι ἔγραφα! Οὔτε μία σελίς μου τήν ἡπρίαν δὲν ἐπαγεῖδε, τήν ὁποῖαν δὲν ἐπεθεώρησε, ἐπὶ τῆς ἰστορίας δὲν ἐροῖσε τήν λεπτήν χρυσοκόων ἄμμορον της. Καὶ εἶνε τόσον μετρίοφρων, τόσον ἀφελής, τόσον ὀλίγον ἰοργιακάτη!»

Ἡ Φρομὼν καὶ Ρίσλερ ἐδημοσιεύθη κατ' ἀρχὰς ἐν ἐπιφυλλίδι παρισινῆς ἐφημερίδος, ἐκδοθεῖς δ' ἐπειτα εις τόμον ἐγένεον ἀνάρπαστος, βραβευθεὶς καὶ ὑπὸ τῆς Ἰαλλικῆς Ἀκαδημίας.

Περὶ τῆς δημοτικότητος τοῦ μυθιστορήματος τούτου διεγείταται αὐτὸς ὁ Δωδὲ ἀνέκδοτον χαρακτηριστικόν. Καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ συγγραφεὺς τοῦ Ναβὺθ καὶ τοῦ Ταρταρίνου δὲν ἦτο ἀκόμη ὁ εὐνοούμενος τοῦ δημοσίου, μικρὸς ὀμιλος λογίων, ἠνωμένων ἐν τῷ πεδασμῷ καὶ τῷ ἐρωτὶ τῶν γραμμάτων, ἀθηναίων φίλων, συνηθροίζετο ἐκάστην Κυριακὴν εις τὴν οἰκίαν τοῦ Φλωβέρ, τοῦ πατρὸς τοῦ συγχορόνου κρεαλιστικοῦ μυθιστορήματος. Ὁ Φλωβέρ, ὁ Ζολά, οἱ δύο Γογκούρ, ὁ Τουργκένιεφ καὶ ὁ Δωδὲ ἐγευματίζον ἐκεῖ συχνάκις. Τὸ γεῦμα τοῦτο ἐκάλουν εὐθύμως αὐτὸ γεῦμα τῶν ἀποτυχημένων συγγραφέων, αὐτοὶ τῶν ἰσχυρῶν τὰ ἔργα ἐμελλον μετ' ὀλίγα ἔτη νὰ εὐρίσκωνται εις τὰς χεῖρας ἄλλων.

Ἄ Ὁ Φλωβέρ (λέγει ὁ Δωδὲ) ὕψιστατο τὴν μελαγχολίαν τῶν παρελθουσῶν ἐπιτυχιῶν του κενωθεισῶν μέχρι πυθμένος, μέχρι τῶν μορφῶν τῆς κριτικῆς, ἣτις παρέπεμψεν αὐτὸν διαρκῶς εις τὸ πρῶτον βιβλίον του, τὴν Κυρίαν Μπαβιρὸν δὲ ἔθετεν ὡς ἐνδοξον ἐμπόδιον τῶν νεωτέρων ἔργων του. Ὁ Γογκούρ ἐφαίνετο κουρασμένος, ἐξηνητλημένος ἐξ ἐργασίας, ἐξ ἧς ἐμελλε νὰ ὠφελῆθῃ ὀλόκληρος ἡ νεωτέρα γενεὰ καὶ ἡ ὁποία ἐνόμιζεν ὅτι ἐμελλεν αὐτόν, τὸν ἀρχηγέτην, νὰ τὸν ἀφήσῃ ἄγνωστον. Αἰφνιδίως ἐν τῷ κύκλῳ τούτῳ ἦμην ὁ μόνος, τὸν ἰσχυρὸν ἢ φήμη ἤρχισε νὰ εὐνοῇ μετὰ πολλὰς χιλιάδας ἀντιτύπων, ἠδ' ἠμῶν δὲ καὶ σχεδὸν ἐντροπήμην διὰ τοῦτο, ἀπέναντι συγγραφέων τοιαύτης ἀξίας. Ἐκάστην Κυριακὴν, όταν ἤρχόμην, μετ' ἡρώτων: «Πῶς πηγαίνουν αἱ ἐκδόσεις; . . . Εἰς πόσας ἐφύλασες; . . .» Ἐκάστοτε ἐπρεπε ν' ἀνομολογῶ νέαν

ἐκδοσὴν καὶ τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἤξευρα ποῦ νὰ βάλω τὸν ἑαυτόν μου καὶ τὸν θρίαμβόν μου. «Τὰ ἰδικὰ μας βιβλία βέβαια δὲν θὰ ἔχουν ποτὲ τὴν τύχην αὐτήν», ἔλεγεν ὁ Ζολά.

Ἡ μελαγχολικὴ προφητεία τοῦ συγγραφέως τῆς Ναρῆς καὶ τῆς Πῆς δὲν ἐξεπληρώθη, ἀλλὰ τὸ ἀνέκδοτον πιστῶς εἰκονίζει τὸν χαρακτήρα τοῦ Δωδὲ. Ἀποπνέει τὸ ἀρωμα τῆς μετριοφροσύνης αὐτοῦ, ἣτις γενικῶς εἶνε ἡ ἀρετὴ, ἡ ἰδιόζουσα εις τὰ ὑπέροχα πνεύματα.

Φυσικὸν ἐρώτημα εἶνε πῶς εις συγγραφῆα τόσον μεγάλης ἀξίας δὲν ἠνοιχθήσαν πρὸ πολλοῦ αἱ πύλαι τῆς Ἀκαδημίας, ὑπὸ τοὺς γηραιούς θόλους τῆς ἰστορίας καθιεροῦνται οἱ φιλολογικοὶ τίτλοι, οἱ ἀπονεμόμενοι ὑπὸ τοῦ δημοσίου. Ὁ Δωδὲ τὸ ἀκαδημαϊκὸν χρίσμα ἀπέκρουσεν, διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν φιλολογικὴν αὐτοῦ ἀνεξαρτησίαν. Ἡ Ἀκαδημία, κατ' αὐτόν, κατήντησεν ἀληθὲς ἄστυον ἀπομάχων, ὅπου διὰ νὰ εἰσελθῇ τις ἀνάγκη νὰ ἀποβάλλῃ πολὺ ἐκ τῆς ἐλευθερίας του καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ εις ἑαυτὸν δεσμοὺς ἀφορηστους εις καλλιτέχνην, ἐπιζητούντα τὴν ἀλήθειαν πανταχοῦ, ἐν τῇ παρατηρήσει καὶ τῇ ἀποδόσει αὐτῆς. Αὐτὰς τὰς πρὸς τοὺς μέλλοντας συναδέλφους προκαταβολικὰς καὶ ὑποχρεωτικὰς ἐπισκέψεις θεωρεῖ ὁ Δωδὲ ὡς ταπεινωτικὰς διὰ τὸν χαρακτήρα συγγραφέως σεβόμενου ἑαυτοῦ, εἶδος ἐπαιτείας, εἰς ἣν ὑπερηφάνως ἐδήλωσεν ὅτι οὐδέποτε θὰ ὑποβληθῇ.

Ὅταν πρὸ δύο ἢ τριῶν ἐτῶν ἐροῖσθῃ πάλιν εις τὸ μέσον ἡ ἰδέα τῆς ὑποψηφιότητος αὐτοῦ, ὁ Δωδὲ ἔγραψε λακωνικῶς: «Δὲν ἐξετέθη ὡς ὑποψήφιος δὲν θὰ ἐκτεθῶ ποτὲ μου». Τὴν κατηγορηματικὴν ταύτην ἀρνήσιν κατέστησεν ὀριστικὴν καὶ τελεσίδικον τὸ τελευταῖον αὐτοῦ ἔργον ὁ Ἀθάνατος. Ὁ Δωδὲ ἐν αὐτῷ ἀπεικόνισε, μετὰ πικρίας καὶ σατυρικῆς εἰρωνίας, ἀπαθουσίας πρὸς τὴν ἰδιοφυίαν αὐτοῦ καὶ μὴ ἀπαντημένης εις οὐδὲν ἄλλο ἔργον του, σκηνῆς τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ βίου, εις τὰς ἰστορίας οἱ πλείστοι διεγένωσαν ὀρισμένα πρόσωπα. Ἡ ἀπέχθεια αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν, τὰς ἀπρηχαιωμένας παραδόσεις της, τὰς διατυπώσεις της, ἔλαθεν οὕτω χαρακτήρα σχεδὸν προσωπικόν, ἠῦρυνε δὲ τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐνδοξοῦ σωματείου χάσμα. Τὸ ἐκούσιον τοῦτο διαζύγιον δὲν θὰ βλάβῃ μὲν τὴν Ἀκαδημίαν, ἀλλ' οὔτε καὶ τὸν Δωδὲ. Εἰς τοὺς δημοκρατικοὺς καιροὺς κατὰ τοὺς ἰσχυροὺς ζῶμεν, ἡ πάνδημος ψηφοφορία ἐπικρατεῖ συνήθως τῆς ἐκλεκτικότητος τῶν ὀλίγων καὶ ἡ ἀθανασία δὲν εἶνε προνόμιον ἀποκλειστικόν τῶν φερόντων τὸ πρᾶσινον ἐνδυμα καὶ τὰ ἐκ δάφνης κοσμήματα τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ.

ΔΗΜ. ΚΑΡΑΜΑΝΟΣ.

ΦΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΡΙΣΛΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

Μετάφρασις Χ. Ἀννίνου

Α'.

Τὸ γαμήλιον συμπόσιον.

- Κυρία Σέβη!
- Παῖδί μου! . . .
- Εἶμ' εὐχαριστημένος. . .

Ἦτο ἡ εἰκοστὴ βεβαίως φορὰ ἐντὸς τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ ἀγαθὸς Ρίσλερ ἔλεγεν ὅτι εἶνε ἠεχριστημένος. Καὶ τὸ ἔλεγε πάντοτε μετὰ τὸ αὐτὸ γαλήνιον καὶ συγκεκλιμένον ὕφος, μετὰ τὴν αὐτὴν βραδείαν, ὑπόκωφον, ἐκ βαθέων ἐξερχομένην φωνήν, ἣν πιέζει ἡ συγκίνησις καὶ ἣτις δὲν τολμᾷ νὰ λαλήσῃ δυνατὰ ἐκ φόβου μὴ διαπραγῆ διὰ μίαν καὶ ἀπολύτῃν εἰς ὄρθον.

Καὶ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ὁ Ρίσλερ ἠ' ἀπέφρευεν ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ κλαύσῃ νόστιμον πρᾶγμα θὰ ἦτο νὰ φανῇ ὁ γαμβρὸς συγκεκλιμένος τόσον κατὰ τὸ γαμήλιον συμπόσιον! Καὶ ὅμως τοῦ ἤρχετο τοιαύτη ὄρεξις: τὸν κατέπιγεν ἡ εὐδαιμονία, τοῦ ἐσφιγγε τὸν λάρυγγα, ἠμπόδιζε τὰς λέξεις νὰ ἐξέλθωσιν ἀπὸ τὸ στόμα του. Τὸ μόνον ὅπερ ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἦτο νὰ φιθυρίξῃ ἀπὸ καιροῦ εις καιρὸν μετ' ἑλαφροῦ τρώμου τῶν χελώνων: «Ἐμῖαι εὐχαριστημένος. . .»

Καὶ εἶχε τῷ ὄντι εὐλογον ἀφορμὴν νὰ εἶνε. Ἀπὸ πρωίας ὁ καυμένος ἐνόμιζεν ὅτι διετέλει ὑπὸ τὸ κράτος τινὸς τῶν ὄνειρων ἐκείνων, ἐξ ὧν φοβεῖται τις μήπως ἀφηνεισθῇ αἰφνιδίως μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς θαμβωμένους. Τὸ ὄνειρόν του ὅμως αὐτὸ ἐφαίνετο ἀτελεῦτητον. Ἐἶχεν ἀρχίσει εις τὰς πέντε τὸ πρωί καὶ τὰς δέκα τὸ βράδυ, τὰς δέκα ἀκριβῶς, ὅπως ἐσημείωνε τὸ ὠρολόγιον τοῦ ἐπιτατορίου Βεφούρ, διήρκει ἀκόμη. . .

Πόσα πράγματα συνέβησαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην! καὶ αἱ ἐλάχισται λεπτομέρειαι εἶχον ἀποτυπωθῆ ζωνραὶ εις τὴν μνήμην του.

Ἐπανεβλέπε τὸν ἑαυτόν του περιεργόμενον κατὰ τὴν χαρραυγὴν ἐντὸς τοῦ δωματίου, ἐνθα ἔως τότε ἀγάμος κατῴκει, μετὰ χαρὰν ἀνάμικτον μετ' ἀνυπομονησίας, ἐξυρισμένον ἤδη, φερούντα τὸ μέλαν ἱμάτιον καὶ ἔχοντα δύο ζεύγη λευκῶν χειροκτιῶν εις τὸ θυλάκιον. Μετ' ὀλίγον ἰδοὺ αἱ πολυτελεῖς ἀμαξῆαι διὰ τὴν τελετήν, καὶ εις τὴν πρόωτην ἐκεῖ κατὰ, ἐκείνην ἦν σύρουσιν ἵπποι λευκοὶ καὶ ἣτις ἔχει ἠνίοχον καὶ θεοράποντα μετὰ λευκὴν οἰκοστολήν καὶ τὸ ἐσωτερικὸν ἐπεστρωμένον διὰ κεντρίνου δαμασκηνοῦ ὑφάσματος διακρίνεται ὡς νέφος ἢ νυμφικὴ περιβολὴ τῆς νύμφης. . . Ἐπειτα ἡ εἰσοδος εις τὸν ναὸν ἀνὰ δύο, μετὰ τὸ μικρὸν ἐκεῖνο λευκὸν νέφος πάντοτε

ἐπὶ κεφαλῆς, κυματίζον ἐλαφρῶς, ἀποθαμβοῦν. Ἀκολούθως τὸ ὄργανον, ὁ θυρωρὸς, ἡ παραινετική διδασχὴ τοῦ ἱερέως, ἡ λάμψις τῶν κηρίων ἢ ἀντανακλωμένη ἐπὶ τῶν τιμαλῶν κοσμημάτων, αἱ ἑαριναὶ τῶν γυναικῶν ἐνδυμασίαι. . . ὁ συνωστισμὸς ἐκεῖνος τοῦ πλήθους παρὰ τὸ σκευοφυλάκιον καὶ τὸ μικρὸν λευκὸν νέφος περικυκλούμενον, ἐξαφανιζόμενον, διαγόμενον τοὺς ἀσπασμοὺς τῶν παρεστῶτων, ἐνῶ ὁ νυμφίος διαμαίθει χειραψίας μετὰ τῶν ἐπιστημοτέρων ἐμπύρων, ἐλθόντων ἐπίτηδες ἐκεῖ διὰ νὰ τιμῆσωσι τοὺς γάμους του. . . Καὶ περὶ τὸ τέλος τῆς τελετῆς, οἱ ζωνροὶ ἤχοι τοῦ ὄργανου, ὅτινες ἀντήχουν νῦν ἐπιστημότερον, διότι ἡ μεγάλη πύλη τοῦ ναοῦ εἶχεν ἤδη ἀνοιχθῆ ὀρθάνοικτος καὶ ἡ ὁδὸς τρόπον τινὰ ἰλόκληρος μετείχε τῆς οἰκογενειακῆς πανηγύρεως, οἱ ἤχοι οἱ ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς θύρας ταυτοχρόνως μετὰ τῆς γαμήλιου πομπῆς, αἱ ἀναφωνήσεις τῶν κατοίκων τῆς συνοικίας, μία ἐργάτις στιλβάστρια μετὰ τὴν ποδιάν λέγουσα μεγαλοφώνως: «Ὁ γαμβρὸς δὲν εἶν' εὐμορφος, ἀλλ' ἡ νύμφη εἶνε πολὺ νόστιμη! . . .» Λόγοι καθιστῶντες ὑπερήφανον πάντα νυμφίον!

Ἐπειτα τὸ πρόγευμα εις τὸ ἐργαστάσιον, ἐντὸς μιᾶς τῶν αἰθουσῶν τῆς ἐργασίας, ἐστολισμένης διὰ παραπετασμάτων καὶ ἀνθέων, ὁ περίπατος εις τὸ δάσος κατὰ παραχώρησιν γενομένην πρὸς τὴν κυρίαν Σέβη, ἣτις ἐν τῇ ἰδιότητι αὐτῆς ὡς παρισινῆς ἀστῆς δὲν ἐνόηε τέλειον τὸν γάμον τῆς θυγατρὸς της ἀνευ ἐνὸς γύρου περὶ τὴν λιμνὴν καὶ μιᾶς ἐκδρομῆς μέχρι τοῦ καταρράκτου. . . Κατόπιν ἡ ἐπάνοδος διὰ τὸ γεῦμα, τὴν ὥραν καθ' ἣν ἀνήπτοντο τὰ φῶτα εις τὸ βουλαβάρτον, ὅπου οἱ διαβάται ἐστρέφοντο διὰ νὰ ἰδῶσι διερχομένην τὴν γαμήλιον πομπήν, πομπὴν ἀληθῶς πλουσίαν, ἣν οἱ ἵπποι τῶν ἀγοραίων ὀχημάτων μετέφερον μετὰ τῆς κλίμακος τοῦ ἐστιατορίου Βεφούρ.

Εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ὀπτασίας του εὐρίσκειτο. Κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν νεναρχωμένος ἐκ τοῦ καμάτου καὶ τῆς εὐδαιμονίας ὁ ἀγαθὸς Ρίσλερ παρετήρει ἀφρητημένος τὴν ἀπέραντον τράπεζαν παρεσκευασμένην δι' ὀρθόκοντα συνδαιτυμόνας καὶ ἀπολήγουσαν κατ' ἀμφοτέρα τὰ ἄκρα εις σχῆμα πετάλου, περιστοιχιζομένην δὲ ὑπὸ μορφῶν γνωστῶν καὶ μειδιωσῶν, εις ὧν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνόμιζεν ὅτι ἐβλέπεν ἀντανακλωμένην τὴν εὐτυχίαν του. Τὸ γεῦμα ἦτο περὶ τὰ τέλη. Ὁ σάλος τῶν ἰδιαιτέρων συνδιαλέξεων ἐκυμαίνετο περὶ τὴν πράξειαν. Πρόσωπα ἐν κατατομῇ ἐστραμμένα πρὸς ἄλληλα, χεῖριδες μελανῶν ἱματιῶν διαφανόμεναι, ὅπισθεν τῶν κανίστρων τῶν ἀσκληπιοειδῶν φυτῶν, μορφή τις γελαστῆ παιδίου προκύπτουσα ὑπεράνω τοῦ παγωτοῦ καὶ αἱ πυραμίδες τῶν κασιπῶν ἰσοῦψεις μετὰ τὰς κεφαλὰς τῶν δαιτυ-

μόνων περιβάλλον την επιτραπέζιον όθονην διά φαιδρότητας, διά χρωμάτων, διά φώτων.

«Ω, βεβαίως, ο Ρίσερ ήτο ηύχαριστημένος. Παρεκτός του άδελφού του Φράντζ, ήσαν εκεί παρόντες και όλοι οι άλλοι όσους ήγάπα. Έν πρώτοις άπέναντί του ή Σιδωνία, εκείνη ήτις άπεκαλείτο χθές άκόμη μικρή Σιδωνία και ήτις σήμερα ήτο σύζυγός του. Χάριν του γεύματος είχαν αφαιρέση τόν πέπλον της είχαν εξέλθη του περιβάλλοντος αυτήν νέφους. Από την κατάλευκον νύν μεταξίνην έσθητά της, προέκυπταν ή ευειδής κεφαλή της, χρώματος λευκού θαμβοτέρου και γλυκυτέρου και τό στέμμα της κόμης της κάτωθεν του άλλου εκείνου έντέχνως πεπλεγμένου νυμφικού στέμματος είχαν εξεγέρσεις ζωής, λάμψεις τινάς οιονεί πτερών έτοιμην να πετάξωσιν. Άλλ' οι σύζυγοι δέν προσέχουν εις αυτά τά πράγματα.

Μετά την Σιδωνίαν και τόν Φράντζ, εκείνη ήν ύπέρ πάντα άλλον ήγάπα ο Ρίσερ, ήτο ή κυρία Γεωργίου Φρομών, ή σύζυγος του συνεταιρου του και θυγάτηρ του άποδιώσαντος Φρομών, άρχαιου προϊσταμένου του και προστάτου του. Έην είχε τοποθετήση πλησίον του, εκ του τρόπου δέ μεθ' ου ώμίλει προς αυτήν έφαινετο ή στοργή και ο σεβασμός του. Ήτο γυνή νεαρά, έχουσα την αυτήν περίου μετά της Σιδωνίας ήλιαν, αλλά καλλονήν κανονικότεραν και ήρεμοτέραν. Έλάλει όλίγον, άσυνειθιστος ούσα να εύρίσκηται μεταξύ κόσμου τόσον συμμιγούς προσεπάθει εν τούτοις να φανή ευδιάθετος και ευπροσήγορος.

Έγγύς του Ρίσερ από τό άλλο μέρος εκάθητο ή κυρία Σέβη, ή μήτηρ της νύμφης, ήτις ήστραπτα, ήκτινοβόλει υπό χαράς, περιθεβλημένη έσθητα εκ λειοσηρικού πρασίνου, στυλιπνήν ως θώρακα. Από πρώτας πάντες οι διαλογισμοί της άγαθής γυναικός ήσαν άκτινοβόλοι επίσης όσον και ή έμβληματικού χρώματος έσθής της. Κατά πάσαν στιγμήν έλεγε καθ' έαυτήν: « Η κόρη μου νυμφεύεται τόν Φρομών και Ρίσερ που έχει κατάστημα εις την δδόν των Καλογραιών!... » Διότι κατά την ιδέαν της ή θυγάτηρ της δέν ένυμφαίετο μόνον τόν Ρίσερ, αλλά και τό κατάστημα και την έμπορικήν έπωνυμίαν την διάσημον εις τόν έμπορικόν των Παρισίων κόσμον. Όσάκις δέ άνελογίζετο τό ένδοξον αυτό γεγονός ή κυρία Σέβη έτήρει τό σμά της έτι μάλλον ευθυτενές και έτανούετο μετά τριγμού ή άποχρώσεις άσπίδος έχουσα μεταξίνην έσθής της.

Πάντη αντίθετος ήτο ή στάσις του κ. Σέβη, όλίγον άπωτέρω καθημένου. Εις τόν οικογενειακόν βίον, κατά γενικόν κανόνα αι αύται αίτιαί παράγουσιν όλως άνόμοια άποτελέσματα. Ο μικρόσωμος αυτός άνήρ, με τό ευρύ ως φαν-

τασιοκόπου φιλοσόφου, λείον, τορευτόν και όμως κενόν ως υαλίνη σφαίρα μέτωπόν του είχε τό ήθος τόσον όργίλον, όσον περιχαρής έφαινετο ή σύζυγός του. Το τοιούτο δέν τόν μετέβαλλε και πολύ, επειδή ο κ. Σέβη ήτο πάντοτε θυμωμένος, καθ' όλην την διάρκεια του έτους. Έην έσπέραν όμως εκείνην δέν είχε την συνειθισμένην του ξηράν και θρηνώδη όψιν, ουδ' έφείρε τό πλατύ εκείνο και κυμαίνόμενον έπανωφόριον, του όποιου τά θυλάκια έξωγκούντο από δειγματά έλαιου ή οίνου, ή ύδνων ή ζώους, άναλόγως των επί των έμπορευμάτων τούτων πράξεών του. Το λαμπρόν και καινούργιόν μέλαν αυτού ιμάτιον ήτο άντάξιον κατά πάντα της πρασίνης έσθής της σύζυγού του. Δυστυχώς όμως αι σκέψεις του είχαν τό χρώμα του ιματίου του... Διατί τάχα να μή τόν τοποθετήσου πλησίον της νύμφης όπως ήτο δικαίωμα του;... Διατί έβαλαν εις την θέσιν του τόν Φρομών;... Και διατί τάχα ο γέρω Γαρδινόα ή πάππος των Φρομών να στέκη σιμά εις την Σιδωνίαν;... «Α, μάλιστα! Όλας τάς παραχωρήσεις εις τούς Φρομών και τίποτε εις τούς Σέβη!... Και έπειτα εξεπλήττοντο αυτοί οι άνθρωποι διατί γίνονται επανάστασις!

Κατ' ευτυχίαν, διά να ξεθυμάνη είχε σιμά του τόν φίλον του Δελοβέλ, παλαιόν ήθοποιόν άποσυρθέντα, όστις ήμεροάτο τά παράπονά του με την ήρεμον και μεγαλαυρεπή φυσιογνωμίαν των έπισήμων ήμερών. Άδιάφορον άν άπεχώρησε τις του θεάτρου πρό δεκαπενταετίας ένεκα της κακοτροπίας των διευθυντών του ήμπορεί να εύρη εν καιρή τή δέοντι στάσεις σκηνακάς καταλλήλους διά την περίστασιν. Διά τούτο ο Δελοβέλ την έσπέραν εκείνην είχε την έκφρασιν την άρμόζουσαν εις την έορτήν των γάμων, εξ ήμισείας σοβαράν δηλαδή και εξ ήμισείας φιλομειδή, συγκαταβατικήν προς τ' άλλα ταπεινά ύποκειμενα, φιλόφρονά άμα και μεγαλοπρεπή. Ένόμιζε τις ότι εύρίσκητο ένώπιον αίθούσης θεάτρου βριθούσης θεατών, παρακαθημένος εις τράπεζαν εν τή πρώτη πράξει πρό έδεσμάτων εκ ναστόχαρτου, ο ευφάνταστος εκείνος Δελοβέλ, όστις πεπειθώς ότι θα έχρησιμοποιετο ή καλλιτεχνική του άξία κατά τό συμπόσιον, άφρότου εύρίσκητο εις την τράπεζαν άπεστήθιζε νεαρώς τά εκλεκτότερα τεμάχια του δραματολογίου του, του ή όπερ παρείχεν εις την μορφήν του έκφρασιν τινά άόριστον, προσπαποιημένην, την επίπλοστον εκείνην προσεκτικήν έκφρασιν του κομψοδού επί σκηνης, όστις προσποιείται δήθεν ότι άκούει όσα λέγουσιν αυτός, αλλά πραγματικώς μόνον περί της άπαντήσεώς του σκέπτεται καθ' όλον τό διάστημα.

Παραδόξως δέ και αυτή ή νύμφη είχε την αυτήν περίου έκφρασιν. Εις τό νεαρόν και ευει-

δής πρόσωπόν της, όπερ ή ευδαιμονία ένεψύχου χωρίς να τό έξιλαρύνη, κρυφία τις άνησυχία διεφαινετο, εκ διακλιμαμάτων δέ ως να ώμίλει καθ' έαυτήν, μειδίαμα συνείσαπα τό άκρον των χειλέων της.

Με τό μειδίαμα τούτο άπήντα εις τάς χουδράς όπωσούν άστειότητας του πάππου Γαρδινόα, καθημένου εκ δεξιών αυτής.

— «Άχ! αυτή ή Σιδωνία!... έλεγε γελών ο άπλαικός γέρον... «Όταν συλλογίζωμαι ότι έδώ και δύο μήνες έλεγε να γείνη καλόγρη εις τό μοναστήρι!... Τά ζευόμε δά αυτά τά μοναστήρια των κορισσιών!... σ' αυτά τά μοναστήρια είνε πού ζευαγρώνονται, λέγει ένας λόγος δικός μας!

Και πάντες εις την τράπεζαν έγέλων με τάς άγροίκους άστειότητας του γηραιού εκείνου εκ Βερρού έπαρχιώτου, παρ' ή ή κολοσσαία περιουσία επείχεν εν τή βίω θέσιν καρδίας, παιδείας, άγαθότητος ουχί όμως και πνεύματος: διότι πνεύμα είχαν ο πονηρός αυτός περισσότερο άφ' όλουσ όμοις τούς άστους εκείνους. Μεταξύ των σπανιωτάτων άτόμων των έμπνεούτων αυτόν ποιάν τινά συμπάθειαν, ή μικρά Σέβη, την όποιαν είχε γνωρίση από παιδι άκόμη, ιδιαιτέρως του ήρσικεν αυτή δέ άφ' έτέρου πολύ σεβόμενη τόν πλούτον, ως λίαν προσφάτως γενομένη πλουσία, έλάλει προς τόν εκ δεξιών αυτής καθημένον μετά καταφανούς σεβασμού και φιλαρεσκείας.

Πρός τόν εξ άριστερών αυτής καθημένον, τόν Γεώργιον Φρομών, συνείταρον του σύζυγου της έδεικνύετο άπεναντίας λίαν έπιφυλακτική. Η συνδιάλεξις των περιωρίζετο εις τάς τυπικάς παρά την τράπεζαν φιλοφρονήσεις, ύπήρχε δέ μάλιστα μεταξύ των προσποιητή τις άδιαφορία.

Αίφνης ήκούσθη μεταξύ των συνδιαιτυμόνων ο έλαφός κρότος ο προαγγέλλων την από της τραπεζής έγερσιν, θραύς μεταξίνων έσθήτων και έδρών, ή τελευταία λέξις της συνδιαλέξεως, ο τελευταίος ήχος του γέλωτος, εν τή σχεδόν δ' εκείνη σιγή ή κυρία Σέβη διμηλητικώτερα γεννημένη έλεγε μεγαλοφώνως προς τινά έξάδελφόν της έπαρχιώτην, έστατικόν άπομένοντα πρό του σεμνού και γαληνίου ήθους της νεονύμφου, όρθίας κατ' εκείνην την στιγμήν και έρειδομένης εις τόν βραχίονα του κυρίου Γαρδινόα:

— Βλέπεις, έξάδελφε, αυτό τό κορίτσι;... Κανείς δέν ήμπορούσε να καταλάβη τί είχε μέσα στο κεφάλι της!...

«Όλοι τότε ήγέρθησαν και έπορεύθησαν εις την μεγάλην αίθουσαν.

Ένώ οι προσκεκλημένοι εις τόν χορόν προσήρχοντο άθρόοι και άνεμινύοντο με τούς προσκεκλημένους εις τό γεύμα, και ή όρχήστρα έρρυθμίζε τά όργανα και οι χορευταί επεθεύρων

με τάς διήπτρας τάς λευκάς ένδυμασίας των άνυπομόνων νεαρών δεσποινίδων, ο γαμβρός ποθητός εκ όλου εκείνου του πλήθους, κατέφυγε μετά του φίλου του Πλανή, του Σιγισμόνδου Πλανή, ταμίου πρό τριακονταετίας του έμπορικου οίκου Φρομών εις την μικράν παστάδα, την κεκοσμημένην δι' άνθέων και έχουσαν τούς τοίχους έπιστρωμένους διά χάρτου χρωματιστού εικονίζοντος δάσος με φύλλωμα άναρριχόμενον, ήτις άποτελεί την οιονεί χλοεράν έσχατίαν των περιχρύτων αίθουσών του έστιατορίου Βερούρ. Έκαί τουλάχιστον ήσαν μόναι και ήδύναντο να συνομιλώσι.

— Σιγισμόνδε, παλαιέ μου φίλε!... είμαι ευχαριστημένος.

Και ο Σιγισμόνδος επίσης ήτο ευχαριστημένος, άλλ' ο Ρίσερ δέν του έδιδε καιρόν να τό εΐπη. Νύν οτε δέν έφοβείτο πλέον μήπως φανή κλαίων ένώπιον όλου του κόσμου, ή καρδιά του έξεχειλιζεν.

— Συλλογίσου, φίλε μου!... Είνε τόσον παράδοξον μία κόρη ώσαν αυτή να θελήση έμέ!... Διότι τέλος πάντων έγώ δέν είμαι ευμορφος: δέν είχα άνάγκη να μου τό εΐπη εκείνη ή ξεταίπωτη τό πρωί διά να τό μάθω. Έπειτα είμαι και σαράντα δύο έτών! Και αυτή είνε τόσον χαριτωμένη!... Ημπορούσε να εκλέξη τόσους άλλους νεωτέρους, καλλιτέρους άφίνω δά τόν καυμένον τόν Φράντζ όστις την ήγάπα τόσον πολύ!... Και μόλις ταύτα ήθέλησε να πάρη έμέ τόν γέρω - Ρίσερ!... Έγινε τόσον παράξενα αυτό τό πράγμα!... Πρό πολλού την έβλεπα μελαγχολικήν, μεταθεβλημένην. Έσυλλογίζομην ότι κάποιος έρωσ βέβαια θα ήτο εις τό μέσον... Μαζί με την μητέρα της έσπούσαμε τό κεφάλι μας να μαντεύσωμεν τί συνέβαινε... «Όταν να ένα πρωί ή κυρία Σέβη έμβαινει μέσα εις τό δωμάτιόν μου και μου λέγει κλαίουσα: «Έσε άγαπή, φίλε μου!...» Άγαπή έμέ, έμέ!... ποίος θα έφαντάζετο αυτό τό πράγμα;... Φαντάσου, την αυτήν χρονιάν να μου τύχουν δύο μεγάλα ευτυχήματα, να γείνω συνεταιρος του οίκου Φρομών και να νυμφευθώ την Σιδωνίαν... «Ω!...

Κατ' εκείνην την στιγμήν με την ρυθμικήν ποράν του βαλλισμού εν ζεύγος χορευτών εισήλασε στροβιλιζόμενον εις την αίθουσαν. Ήτο ή νύμφη και ο συνεταιρος του Ρίσερ, Γεώργιος Φρομών. Νέοι άμόφοτεροι και κομψοί συνωμιλουν ταπεινοφώνως κατά μόνος κατά τούς βραχείς κύκλους του βαλλισμού.

(«Έπειτα συνέχεται».)

«Όσον άν ψεύδεται τις κολακεύων τούς άλλους δέν θέλει να πιστεύση ποτε ότι οι άλλοι κολακεύοντες αυτόν ψεύδονται.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ

Τῆ 6ῃ ὥρᾳ τῆς 12 Μαΐου εἰσεπλήρομαι εἰς τὸν λιμένα τοῦ Βώλου. Ἡ ἀπὸ τοῦ πλοίου θέα τῆς πόλεως ἐμποιεῖ εὐχάριστον ἐντύπωσιν, ἀλλὰ τὸ ὑπερκείμενον πανόραμα τοῦ Πηλίου, τὰ ὠραία ἐκεῖνα χωρία, τὰ ὡς ἀπὸ χλοεροῦ τάπητος ἀνηρημένα εἰς ὕψος μέγα ἐπὶ τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἐκείνου ὄρους, μὲ τὰ ἐπίνειά των τὰ κατοπτρίζομενα εἰς τὴν θάλασσαν, εἶναι τί ἐξαισιον καὶ ἀπερίγραπτον καὶ ἀντάξιον τοῦ Οὐλύου, καθ' ὃν ἐκεῖ ἐτέλεσεν ὁ Πηλεὺς τοὺς γάμους αὐτοῦ μετὰ τῆς Θέτιδος, παρισταμένων καὶ τῶν ὀλυμπίων θεῶν.

Καταπληκτικὴν ἐντύπωσιν ἐμποιεῖ καὶ ἡ πρόοδος τῆς πόλεως, τῆς νέας δηλαδὴ, ἐν ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὴν παλαιάν. Ὅποιον θαυματουργὸν δύνανται εἶναι ἡ ἐλευθερία! ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ ἐρρυμοτόμησε πόλιν, ἀνήγειρεν οἰκοδομὰς ἐσχημάτισε πλατείας ἐμόρφωσε καὶ μορφώνει πολίτας, ἐνῶ εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπόστασιν βλέπεις τὰ εἰδεχθῆ ἴχνη τῆς δουλείας ἐντετυπωμένα πανταχοῦ τῆς παλαιᾶς πόλεως, εἰς τὰς σκοτεινὰς καὶ σκοτεινὰς ὁδοὺς, τὰ ἀκάθαρτα οἰκήματα καὶ τὰ τυραννικὰ τείχη, τὰ ὅποια εὐτυχῶς ἤδη κατακρημνίζονται ἡμῶν μὲ τὰς βαρβαρικὰς παραδόσεις.

Τῆ 8½ Π. Μ. τῆς ἐπαύριον εὐρισκόμην ἐν τῇ εἰς Λάρισσαν ἀπερχομένης ἀμαζοστοχίας. Πρὸ τοῦ σταθμοῦ ὑπάρχει μεγαλοπρεπὲς μνημεῖον διακονίζον χρυσοῖς γράμμασι δύο ἐποχάς, τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Θεσσαλίας καὶ τὰ ἐγκαίρικα τοῦ πρώτου τούτου Θεσσαλικῆς σιδηροδρόμου. Τὸ ὄνομα τοῦ ἰδρυτοῦ Μαυρογορδάτου ἀπθανατίσθη ἐπὶ τοῦ μνημείου, καὶ δικαίως μὲ τὴν ἀλήθειαν, διότι διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου τούτου ἐγένετο ὁ μεγαλειότερος εὐεργέτης τῶν Θεσσαλῶν.

Ὁ πρῶτος ἀπὸ τοῦ Βώλου σταθμὸς εἶναι εἰς τὸ Βελεστίνον. Τὰς ἀρχαίας φεράς, τὴν πατρίδα τοῦ Ρήγα ἀποκρύπτει δάσος λευκῶν καὶ πλατάνων δὲν ἠδύνατο ἡ φύσις μεγαλοπρεπέστερον μνημεῖον νὰ ἐγείρῃ εἰς τὸν μέγαν ἐκεῖνον πατριώτην, ὅστις διὰ τοῦ αἵματός του ἐθεμελίωσε τὴν ἐλευθερίαν, ἧς τόσον ἀκόπως ἡμεῖς σήμερον ἀπολαμβάνομεν τ' ἀγαθὰ.

Ἐκεῖθεν πεδιάς ἀπέραντος, ἧς τὸ μονότονον οὐδὲν διακόπτει, οὔτε δένδρον, οὔτε ἐδάφους ἀνωμαλία, ἀλλὰ πεδιάς κατὰφυτος ἧς οἱ χρυσίζοντες κυματισμοὶ ἀνεζωογόνησαν ἐφέτος τῶν Θεσσαλῶν τὸ ὑπὸ τῆς ἀφορίας τῶν παρελθόντων ἐτῶν καταπονηθὲν θάρρος. Ποῦ καὶ ποῦ βλέπεις ὀλίγας καλύβας καὶ μετὰ αὐτῶν μίαν ἐξέχουσαν, ἐν εἰδει πύργου· αὐτὰ εἶναι τὰ κτή-

ματα (τσιφλίκια) καὶ οἱ πύργοι τῶν Μπέθηδων, δηλαδὴ τῶν ἰδιοκτητῶν ὀλυμανῶν, ὧν τινες κατοικοῦσιν ἐτι καὶ νῦν ἐν αὐτοῖς.

Ἐν τούτοις μακρόθεν βλέπω τὴν κορυφὴν τῆς Ὀσσης καὶ ἀνωτέρω τὸν χιονοστεφῆ Ὀλυμπον καὶ αὐτομάτως ἔρχεται εἰς τὰ χεῖλη μου τὸ ἀθάνατον ἐκεῖνο δημοτικὸν ᾄσμα α' Ὁ Ὀλυμπος καὶ ὁ Κίτσαβος τὰ δύο βουνὰ μαλλώνουν. Διὰ τὴν πύκνωση δὲ φαίνεται τὸ μάλλον τῶν δύο γιγάντων τοὺς ἀπεχώρησεν ὁ Πηνεῖος· ἀλλὰ σκληρότερον τοὺς ἀπεχώρησεν ἡ διπλωματία, προσκαίρως ὅμως, ὡς ἐλπίζει καὶ ἔρχεται πᾶσα ἑλληνικὴ καρδιά.

Ἄλλ' ἰδοὺ ἡ Λάρισα μὲ τῶν μιναρέδων τὸ πλῆθος καὶ τὴν πρασινάδα τῶν κήπων τῆς, ὅπου σὰς φέρει ἐντὸς δέκα λεπτῶν τῆς ὥρας· τὸ ὄχημα ἀπὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ.

Ἐπειδὴ δὲν ἐγνώριζον ἕως τότε τί ἐστὶ τουρκικὸν τέμενος, μετὰ τὸ ἐν τῷ ἐστιατορίῳ τῆς Ἀνατολῆς πρόγευμα εἰσήλομαι εἰς τὸ πρῶτον παρατυχὸν ὅπου ὀλίγοι πιστοὶ προσήυχοντο ὀκλαδὸν καθήμενοι ἢ ἤκουον περικοπὰς τοῦ κορανίου. Ἐκεῖθεν διήλθομεν ἐφ' ἀμάξης τὴν ἐπὶ τοῦ Πηνεῖου γέφυραν καὶ ἐπεσκεύημεν καὶ τοὺς ἐκτὸς τῆς πόλεως εὐρυτάτους καὶ καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς νεωτέρας τέχνης νεοδημητούς στρατώνας. Ἀπὸ τῆς προσαρτήσεως ἐγένοντο ἐν τῇ πόλει ἱκαναὶ βελτιώσεις, ἀλλὰ δὲν βλέπεις τὴν πρόοδον ἐκεῖνην τοῦ Βώλου, πολλὰ ἡδοὶ εἶναι σχεδὸν ἄβιοτοι, πλεῖστοι οἰκίαι ὀυπαρκαὶ καὶ σεσαθρωμένα. Καλὸν θὰ ἦτο νὰ δώσῃ καὶ ὁ βασιλεὺς τὸ παράδειγμα ἐπισκευάζων τὴν ἰδικήν του. τῆς ὑποίας ἡ πρόσοψις πρόκεινται ἀηθίαν. Καὶ μὲ ὅλα ταῦτα ἡ Λάρισα ἀπὶ ἦσεν ἤδη οἰκημα εὐπρεπές, τὸ πάλαι τουρκικὸν οἰκητήριον, ὅπου θὰ συγκεντρωθῶσιν ὅλα τὰ δικαστήρια, πράγματα τὸ ὅποιον τίς οἶδε πότε ὀ ἀξιώθη ν' ἀποκτήσῃ καὶ ἡ πρωτεύουσα. Τὰ τρόφιμα εἶναι ἄφθονα καὶ ἐκλεκτά, ἡ μαγειρικὴ ὄχι κακὴ, τὸ δὲ ὕδωρ ἐκ τοῦ Πηνεῖου λαμβανόμενον εἶναι γλυκύτατον καὶ χωνευτικώτατον. Ἐνὸς μόνου πράγματος στεγνύονται ἐν Λαρίσῃ μᾶλλον δ' εἰπεῖν πανταχοῦ σχεδὸν τῆς Θεσσαλίας, καὶ ἐν που τὸ ἀνεύρητε θὰ τὸ ἰδῆτε εἰς τὴν ἀρχέγονον καὶ τριγωνικὴν αὐτοῦ κατασκευὴν, πάντοτε δ' ἔξω τῆς οἰκίας, καὶ εἰς ἀπόκεντρόν τι μέρος τῆς αὐλῆς.

Τῆ 4ῃ Μ. Μ. ὥρα ἐλάθομεν μετὰ τοῦ συνοδοιπόρου καὶ φίλου μου Ἠλιάδου Βεζάνου τὴν εἰς Ἀγρινίαν ἄγουσαν, τὴν διηγήσαμεν δὲ εἰς τῆς σαρκας περίπου ὥρα, μυρίους ὑποστάντες βασιμισμοὺς ἐκ τῶν τιναγμῶν τῆς ἀμάξης· καὶ τοῦτο διότι ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ πλέον χαράχθησα ἡ ὁδὸς εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον ἐτι καὶ νῦν ἄβιοτος, ποῦ μὲν ἐνεκα τῶν ἀστράτων χαλίκων, ποῦ δὲ δι' ἑλλειψὶν γεφυρῶν, ὥστε ἀνεγκάζεται ἡ ἀμάξις νὰ παρακολουθῇ κινδυνώδεις ἀτραπούς ἢ νὰ

διέρχεται ἐν μέσῳ τῶν χειμάρρων, καὶ ἰδοὺ μυριοστὸν παράδειγμα ἐλέγχον τὴν κυβερνησιν μειονεκτικῶσαν ἐν τῇ πρὸς τοὺς ἰδιώτας ἀμίλλῃ. Ἐνῶ αὕτη ἀπεδείχθη ἀνίκανος νὰ στράσῃ μὲ χαλίκας ὁδὸν τριάνοντα μόλις χιλιομέτρων, ὁ Μαυρογορδάτος ἐστρωσεν ἐν βραχυτέρῳ χρόνῳ μὲ σιδηρὰ ἐλάσματα ἑκατοντάδας ὁλάς.

Καθ' ἰδὸν καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς ἀλλ' οὐχὶ καὶ κατ' ἀποστήματα ἴσα ὑπάρχουσι τρεῖς λοφίσκοι ἢ γήλοφοι κωνοειδεῖς, κανονικώτατα ἐσχηματισμένοι, ἐκ τῶν καλουμένων tumulis· τέταρτον τοιοῦτον καθ' ὅλον παρόμοιον εἶδον ἐγγὺς τοῦ Βώλου, φέροντα καὶ τὴν ἐπωνυμίαν Πιλᾶφ τεπέ (κορυφὴ πηλαφίου). Εἶναι ἀρὰ γε χειροποίητοι οἱ λόφοι οὗτοι καὶ ἀνηγήρθησαν δὲ ὑπ' αὐτοῦς οἱ παρόντες; Ἄλλ' ὡς μ' ἐθεβαίωσαν, ἐνὸς τοιοῦτου ἀνασκαφέντος κατὰ τὴν χάραξιν τοῦ σιδηροδρόμου, οὐδὲν ἴχνος ὁσπῶν ἀνευρέθη (1) ἢ μήπως εἶναι τηλεγραφικοὶ σταθμοὶ; ἀλλ' ἐν δικαιοδογῆται ἢ πρὸς τοῦτο ἀνέγερσις αὐτῶν ἐν μέσῳ τῆς πεδιάδος, οὐδένα ὅμως λόγον ἔχει ἡ ὑπαρξίς τοῦ τελευταίου παρὰ τὸν Βῶλον ἐγγύτατα κεκμένου ἑλλων ὑψηλοτέρων φυσικῶν λόφων. Μήτοι λοιπὸν εἰσὶν ἄρα ἢ ὅτινας σχηματισθεῖσαι ἢ, ὀρθότερον εἰπεῖν, περιδινηθεῖσαι καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ Θεσσαλικὴ πεδιάς ἀποσυρθεῖσας τῆς θαλάσσης ἦτο κεκαλυμμένη ὑπὸ ἄμμου;

Τέλος πάντων κακῶς ἔχοντες ἐφθάσαμεν εἰς Ἀγρινίαν καὶ ἐκεῖθεν ἐν μέσῳ τοῦ σκοτεινοῦ διὰ σκοτίας καὶ ἀβάτου σχεδὸν ἀτραποῦ διευθύνθημεν περὶ εἰς τὴν ἐν Ρετσιάνῃ Μονῇ τῆς Κοιμησεως τῆς Θεοτόκου, ὅπου ἐκοιμήθη μὲ ὄχι τόσον εὐαρέστους ἐντυπώσεις.

Ἄλλὰ τῆ ἐπαύριον ὅτε ἐξελθὼν τῆς μονῆς ἐστρεψα τὸ βλέμμα πρὸς τὰ πέριξ τοπία, ἐλησμόνησα καὶ τοὺς κόπους τῆς ὁδοπορίας καὶ εἶτε ἄλλο δυσάρεστον καὶ ἀνιαρὸν καὶ ἀκορπῆτως ἐνετύφωσα εἰς τὴν ἐκ τοῦ πανοράματος ἐκεῖνου ἡδονήν.

Ἀπερίγραπτος εἶναι ἡ φυσικὴ καλλονὴ τῶν ὑπαρειῶν ἐκεῖνων τῆς Ὀσσης. Ἀφ' ἐνὸς μὲν ἥσω φθάνει ἡ ὄρασις βλέπεις τὴν ἀπέναντί σου κοιλάδα κατὰφυτον ὑπὸ παντοδαπῶν καὶ ποικιλοσχημῶν δένδρων, παρὰ τὰς ἐπὰς ὄρους στοίχους πολλαπλοῦς μωρεῶν καὶ παρατάξεις λευκῶν καὶ λεπτοκαρυῶν δάση καὶ γιγαντιαίας πλατάνους, ἐν τῷ μετὰξὺ δὲ λειμῶνας καὶ κελαρύζοντας ρύακας. Ἄνωθεν δὲ τῆς κοιλάδος τὸ χωρίον Ῥετσιάνῃ τοῦ ὁποῖου οἱ οἰκίσκοι εἶναι κατεσπαρ-

(1) Ὁ Ν. Γεωργιάδης ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ αὐτοῦ ἀποδεχόμενος τὴν γνώμην ἀλλοδαπῶν περιηγητῶν λέγει ὅτι οἱ γήλοφοι οὗτοι, ὡς ἐκ γενομένων ἀνασκαφῶν ἀπεδείχθη, ἴσαν ἀρχαῖοι τύμβοι καὶ ὅτι ὁ νεκρὸς θάλαμος κεῖται ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν· ὥστε ἐν ἡ ἀνασκαφῇ περιεφ. θῆ μέχρι τῆς ἐπιφανείας οὐδὲν ἀνευρίσκειται.

μῆνοι μετὰξὺ βράχων καὶ δένδρων εἰς ὕψη ἐνιαχοῦ δυσθεώρητα. Ἐν μέσῳ τοῦ χωρίου τούτου κατοικεῖ καὶ ἡ βουλευτὴς Βῶθ. Βατζιάς, ὅστις ἔτυχε νὰ λείπῃ καθ' ἣν ὥραν μετέβημεν εἰς τὴν οἰκίαν του ἀπῆγε στοὺς μανθῶν κομμᾶτι νὰ ξεσκάσῃ μᾶς εἶπον, καὶ τὸν ἐφθόνησα αἰσθανθεῖς πόσον εὐχάριστος εἶναι ὁ ἀγροτικὸς καὶ λιτότος ἐκεῖνος βίος!

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὅποιον δὲν δύναμαι νὰ ἐνοήσω εἶναι διατὶ ἐκτίσθη τὸ χωρίον αὐτὸ παρὰ τὴν κοίτην ὀρηκτικοῦ χειμάρρου. Μήτοι ἀπολαμβάνουσιν ἐκ τῆς γειτνιασεως αὐτοῦ καμμίαν ὀφέλειαν οἱ κάτοικοι; ὄχι, διότι τὸ μὲν θέρος βλέπουσι μόνον τὴν ξηρὰν αὐτοῦ κοίτην καὶ προσβάλλονται ἀπὸ τὰς πυρετώδεις ἀναθυμιάσεις τῶν ἐνιαχοῦ λιμναζόντων ὕδατων, τὸν δὲ χειμῶνα κινδυνεύουσι νὰ πνιγῶσιν ἀπὸ τὰς αἰφνιδίως ἐπερχομένης πλημμύρας ἢ νὰ καταπλακωθῶσιν αὐτοὶ καὶ αἱ κατοικίαι των ἀπὸ τοὺς ὀγκολίθους, τοὺς ὁποῖους ἐσφενδονίζει ἡ κατακυλίει τὸ ἀκατάχετον αὐτοῦ βέμμα. Ὅπερ καὶ συνέβη πρὸ ὀλίγων μνηνῶν. Κατέσκαψε τὴν μικρὰν τοῦ χωρίου πλατείαν, ἐξεορίζωσεν εὐμεγέθεις λεύκας, ἐξεθεμαλίωσε τινὰς οἰκίας καὶ ἐνέπλησε τὰ πάντα ἄμμου καὶ ὀγκωδῶν βράχων.

Κατοικῶ ἐντὸς μοναστηρίου· ἀλλ' εὐτυχῶς δὲν ὑπάρχουσι ἐκεῖ καλόγηροι· εἶναι μία ἀπὸ τὰς διαλυθεῖσας μονὰς καὶ ἀνήκει εἰς τὴν κοινότητα Ἀγρινίας, ἧτις καὶ ἐξεμισθῶσεν αὐτὴν εἰς τὸν φίλον μου Βεζάνον, παραιτήσαντα τὴν καθήγησην καὶ ἀσχολούμενον τῶρα εἰς τὴν σκωληκοτροφίαν. Ὅλα τὰ κελλῖα τῶν μοναχῶν ἀρρένων τε καὶ θηλείων (διότι ἡ μονὴ αὕτη περιέκλειεν ἀμφότερα τὰ γένη, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς κατωτέρω ἐπιγραφῆς) μετεβλήθησαν ὑπ' αὐτοῦ εἰς σκωληκοτροφεία.

Ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ μοναστηρίου κεῖται ναῖσκος χθαμαλὸς σκοτεινότατος καὶ ὕγρασις ἐμπλεως· τούτου τὰς εἰκόνας θελήσας νὰ περιεργασθῶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, παρετήρησα ὅτι τὸ τέμπλον ἦτο ὅλον ἐκ ξύλου ἐντέχνως τετυπνευμένον καὶ μετὰ τινος μάλιστα φιλοκαλίας, ἐξετάζων δὲ μετὰ προσοχῆς ἀνέγνωσα τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν κάτωθεν αὐτοῦ ἐπὶ στενοῦ διαζώματος ἀνεγεγραμμένην.

(Α) α Κωνστάντιος καὶ Δημήτριος τρυποζυλίδες (1) 1794 ἀψῆδ' χώρα Νιβόλιανη. Διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου Παπα Ἀνατόλιος καὶ Παπα Ισκιᾶς καὶ ἡ Μαγδαληνῆ 1794 Δεκεμβρίου 20,»

Δὲν φαίνεται ἐξ ἄλλης ἐπιγραφῆς ἐν αἱ τοιχογραφίαι τοῦ ναοῦ εἶναι τῆς αὐτῆς ἐποχῆς ἢ παλαιότεραι, οὔτε τὸ ὄνομα σημειοῦται τοῦ ζωγράφου, ὅστις θελήσας νὰ παραστήσῃ τὴν Πα-

(1) Σημειοῦται ἡ λέξις τρυποζυλῆς ἀντὶ τοῦ ξυλογόφου· ἡ δὲ Μαγδαληνῆ, καθὼς μ' ἐπιπροσέφησεν ὁ κ. Βατζιάς, ἔν ἐκ τῶν συμμενομένων καλογραφεῶν.

ναγίαν θηλάζουσαν τὸν Ἰησοῦν, ἀλλὰ καὶ αἰ-
δούμενος ἴσως ἢ ἀπεικονίσῃ τὰ πράγματα κατὰ
τὰς φυσικὰς αὐτῶν διαστάσεις, παρενέβαλε παρὰ
τὸν τράχηλον τῆς Παναγίας μικρὸν μαστάριον
ἐπιμηκες, ἐγγίζον τὰ χεῖλη τοῦ καθημένου
βρέφους.

Ἀναδιφῆσας δὲ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ, ἀνεκάλυψα
ἐπὶ τῶν λευκῶν φύλλων σκοληκοδρόμων τινῶν
λειτουργικῶν βιβλίων τὰς ἐπομένους σημειώσεις.
Ἐπὶ τοῦ πρώτου λευκοῦ φύλλου Μηναιίου τοῦ
1625.

(Β) «Ἐν ἐτη κπω τῆς εσσαρκου ηκωνομηκας
τω κηρηου ημων Ἰησου Χρ. αχπη εν μνην
απρηληνω εδωρησι τω θανατηκο ης την χωρα
και ιπεθαναν ψηγες εως χηλην και των αυτων
χρωνον επατησαν η κλεπτης την σελητζηανη(1)
και ηταν και ο παπανηκολας ο μηκρος ηκη
φευγατως και των επηραν και των επηγαν στω
βουνη και τον επακτηψαν (2) και εφηγεν απο
τά χερηκα τος και ηλθεν ης την χωραν απωθα-
ναν εν μνην ηωληγου ης τῆς ιγ'»

Ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου καὶ μεταξύ τῶν στοίχιων
εὐχολογίου ὡς ἐν ληξιαρχικῷ βιβλίῳ εἰσὶν ἐγ-
γεγραμμένοι αἱ ἐν τῷ χωρίῳ γεννήσεις οὕτως

(Γ) «αυθημηση πως εγενηθη υ λευμωνηα επη
ετως αφις μνην αβγουστου ις'»

(Δ) «αυθημησι πως εγενηθη υ ληνη επη ετως
αφις μνην μαυου ις'

Μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ τὸδε

(Ε) «αθημηση ἀφωτης ερηξε τω κακω τω νερω
κε επηρε το μηλωτου αγηου γεωργηου και το
σπητη του παπα επη ετως χηληως πεντακωσῆως
738 εν μνην δεκεμβρηω»

Ἐντὸς ἐτέρου Μηναιίου

(Σ) «αυθημησης ποτε εριξοι στακτι (3) απρι-
λιου μινος θ αφμδ ημερα παρασκηδι.»

Ἐπὶ τοῦ λευκοῦ φύλλου ἐτέρου Μηναιίου

(Ζ) «1795 απριλιου 8 ενθημησης οταν ιρθα-
μεν εις την Ραιτζηανιν και των αγιον Χαρα-
λαμπου (4) ειταν θανατηκο περησο ειταν και εις
αγιαν εκαθησαμεν μερης 35.

Παπα ιερῶθεος και παπα ἀνατόλιος»

(Ἔπεται συνέχεια)

Θ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΦΕΥΙ

(1) Σελίτζηαν χωρίον ἀρεινὸν ὑπεράνω τῆς Ρεσαάνης κει-
μενον 1 1/2 ὥραν μικρὸν.

(2) Σκεντζεῦα λ. τουρκικὴ = βασιλικὴ

(3) Τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐπιβεβαιούται καὶ δι' ἐτέρας
σημειώσεις, ὡς ἐν οἰκείῳ τόπῳ γενήσεται δῆλον.

(4) Μὲ τὸν ἄγιον Χαραλάμπου ἐνοουῦνται τὰ λείψανα
αὐτοῦ, ἅτινα εἶχον τὴν δύναμιν, ὡς καὶ τὰ λείψανα ἄλλων τῶν
ἄλλων ἁγίων, γὰ καθαρῶσι καὶ ἀγιάζωσι τὰ πανουκλα-
σμένα (κατὰ τὴν συνήθη ἐρᾶσιν) μέρη.

Ο ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΝΑΥΤΗ

Παίρνει σιγά τ' ἀγέρι.
Ἔνα φιλι' ἀκόμα!
Στὸν κόσμον ποῖς τὸ ξέρει,
ἂν τὸ γλυκό σου στόμα
θενὰ ξαναφιλήσω πιά;
Γλυκειά μ' ἀγάπη ἔχε 'γαϊά!

Ἔνα φιλι' ἀκόμη,
ἕνα φιλι' καὶ πάλι!
Ἄπ' τὴν παλιὰ σου γνώμη
κανεῖς νὰ μὴ σὲ βγάλη.
Μὴ μὲ ξεχνῆς 'ς τὴν ξενιτειά.
Γλυκειά μ' ἀγάπη ἔχε 'γαϊά!

Ἐὶν' ἡ ζωὴ μ' ἀγῶνας
μὲ τὴν ἀνεμοζάλη.
Ἐὶμ' ἀχαρις χεϊμῶνας
σὺ, τ' ἄστρο πού προβάλλει
σὺν τῇ γλυκειά παρηγοριά
'ς τὴ σκοτεινιά μου. Ἔχε 'γαϊά!

Λαμπρό 'νε νὰ θυμάσαι
'ς τῆς σκοτεινιάς σου ὥραις
πιστὰ πῶς ἀγαπᾶσαι.
Καὶ πῶς σὲ τῶσαις χώραις
καὶ θάλασσαις ζῆ μιὰ καρδιά
γιὰ σένα μόνον. Ἔχε 'γαϊά!

Τί ἂν βογκᾷ τὸ κῆμα
καὶ ὁ βορηῆς φρενιάζη,
κ' ἡ θάλασσα 'νε μνήμα
κ' ἀγέρας σκοτεινιάζη;
Γαλήνη θάχω 'ετὴν καρδιά,
ἂν μὲ θυμάσαι. Ἔχε 'γαϊά!

Ἄν ὄμως μὲ ξεχάσης,
ἄς μὴ γυρίσω πίσω,
ἀνάμεσα θαλάσσης
τὰ μάτια μου ἄς κλείσω,
πρὶν νὰ τὸ μάθω. Ἔχε 'γαϊά!
Ποῖς ξέρει ἂν σὲ ἴδω πιά;

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΒΑΕΓΙΟΥ.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Αἱ μικραὶ ἀρεταὶ δὲν ἐκθαμβώνουν, ἀλλ' ἀρωματί-
ζουν· εἶνε τὰ ἴα τῆς ψυχῆς.

Ἐπάρχουσι σελίδες τοῦ βίου, τὰς ὁποίας ὅλα τὰ δά-
κρυα ἡμῶν δὲν ἀκούσι νὰ ἐκπλύνωσιν.

Ὁ Λυκοῦργος κατέστησε τοὺς Λακεδαιμονίους ἴσους,
ὅπως ἡ καταιγὶς καθιστᾷ ἴσους τοὺς ναυαγούς.

Μεγάλῃ γαλήνῃ καὶ ἀμεροληψία εἶνε ἀνεπιτήδεια
πρὸς πολιτικὴν ἐνέργειαν· οἱ φιλόσοφοι συμβουλεύουσι
τὰς μεταρρυθμίσεις, ἀλλὰ πραγματοποιοῦσιν αὐτὰς οἱ
λαλοῦντες πρὸς τὸ πλῆθος.

Ὁ προσδοκῶν τι ἐν προσεχεῖ μέλλοντι οὐδὲν πράττει,
οὐδὲν ἀπολαμβάνει.

Η ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Κοινωνικὴ εἰκὼν.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ

Ὁ Κοκορικός εἶνε νεανίας· εἰκοσιπέντε ἐτῶν
καμψὸς καὶ κλοκακωμένος. Ἔχει θέσιν ὑπαλ-
λήλου ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τὰ
ἀπαραίτητα προσόντα μέλλοντος διπλωμάτου·
συλλαβίζει γαλλικά, ἰσπανίαι ἤτοι αἰόλα, γο-
ρεῖται καλὰ καὶ δίνει ἀπταιστως τὸν λαϊμοδέτην
του. Ἐν μόνον τοῦ λείπει διὰ νὰ εἶνε τέλειος
ἄνθρωπος· τοῦ κόσμου, σωστός ἐμπότης· μιὰ μο-
νομαχία.

Ἡ τύχη δὲν ἀφίνει ἀπροστατεύτους τοὺς ἀ-
ξίους προστασίας· ὅτι ἐξήτει ὁ Κοκορικός τὸ
ἐφερὲν αὐτῆ. Ὅχι βίβλια ὅπως αὐτὸς ἐπέθυμει,
ἀλλὰ τέλος πάντων... Ἐνῶ εἰσῆρχετο ὁ νεαρός
διπλωμάτης εἰς ζαχαροπλαστεῖον ἀφηρημένος,
ἐπάτησε τὸν πόδα μιᾶς κυρίας τόσοσ δυνατὰ,
ὥστε ἐκείνη ἐφώνησεν, ἡ δὲ συνοδεύων αὐτὴν
κύριος χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν ἔδωκεν εἰς τὸν νεα-
ριον ἐν ῥάπισμα συνοδεύων μὲ ὕβριν καὶ τὸν ἄθη-
σιον ἐξῶ τῆς θύρας, πρὶν ἐκεῖνος προφθάσῃ νὰ
εἶπῃ ἢ νὰ πράξῃ τι.

Ὅταν συνήλθεν ἦτο εἰς τὸν δρόμον· ἔτρεξε
καὶ εὔρε δύο φίλους του ἀνθυπολοχαγούς καὶ
τοὺς ἔστειλε νὰ ζητήσουν ἱκανοποίησιν ἀπὸ τὸν
κύριον αὐτόν. Συνεζητήθη τὸ περὶ ἐκλογῆς τῶν
ὄπλων ζήτημα· δὲν συμφώνησαν ὅμως μετὰ τῶν
μαρτύρων τοῦ ἀντιπάλου. Ἐπὶ τέλους ἐζητήθη
ἀμοιβαίως συγγνώμη καὶ ἡ μονομαχία ἐτελείω-
σεν ἔως ἐδῶ.

ΤΗΝ ΕΠΑΥΡΙΟΝ

Θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Κοκορικού εἰς τὸ
Ἐργαστήριον. Δὲν ἔμιλλε εἰς κανίνα· ἔχει τὸ
ἄστρο ἐπισημασμένον· ἐλαφρὰ ἀχρότης καλύπτει
τὴν μορφήν του.

Εἰς συνάδελφος ἐρωτᾷ:

— Λοιπὸν, μονομαχία;

Ἔτερος:

— Πές μὰς τα δά!

Ὁ κ. Κοκορικός μὲ μικρὰν συγκίνησιν:

— Κύριοι, αὐτὰ τὰ δείγματα τοῦ ἐνδιαφέ-
ροντος μὲ συγγνωῶν βαθύτατα. Ἐτύχως ὅλα
ἐτελείωσαν...

— Πῶς;

— Τὴν στιγμὴν πού ἤμειθα ἐτοιμοὶ νὰ ἀνα-
βοῦμα 'ς τὴν ἀμάξαν— εἴχαμεν ὀρίστη τάπον τὴν
Πικροδάφνην— εἴχαμεν ὁ ἀντίπαλός μου στέλ-
λει καὶ μοῦ ζήτηε συγγνώμην. Ἐκατέλαβον ὅτι
δὲν ἐπαίξα καὶ τὰ ἐχρειάσθηκα. Δὲν ἐπέμεινα—
εἶνε οἰκογενειαρχῆς ὁ ἄνθρωπος! (Ἐξέρχεται).

Οἱ Ὑπάλληλοι. Καλὰ τὰ κατάφερε! — Δὲν
τὸν ἐνόμιζα τόσο! — Εἶχε δίκαιον! — Ὅπως
δῆποτε εἶνε ἱκανοποιημένος· μὲ τὸ παραπάνω.

ΜΕΤΑ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

Ὁ Κοκορικός συναντᾷ καθ' ἑδῶν ἕνα συμπο-
λίτην του τὸν ὁποῖον ἀπὸ δύο ἐτῶν δὲν ἔχει ἰδῆ:
— Μπα, πότε ἦλθες 'ς τὰς Ἀθήνας;
— Αὐτὰς τὰς ἡμέρας. Σὺ πῶς περνᾷς ἐδῶ;
— Τώρα καλὰ· τὸν περασμένον μῆνα μόνον
εἶχα κάτι ἱστορίας...

— Τι;

— Παρ' ὀλίγον νὰ γάσω τὴν ζωὴν μου.

— Μίλα καλὰ! Πῶς; ἀρρώστησες; ...

— Ὅχι ἀδελφέ. Ξέρεις, πάντοτε ἤμουν ἔτσι
κάπως ζωηρός... Ἐνας αὐθαδέης... μ' ἐσπρωξεν
ὀλίγον. Τοῦ δίδω ἕνα μπάτσο. Κάτι μουμου-
ρίζει· τὸν προσκαλῶ εἰς μονομαχίαν. Πηγαίνο-
μεν εἰς τὴν Πικροδάφνην πρῶτ' ἡμερῶν, σταυρω-
μεν τὰ σπαθιά... Ἐξαφνα ὁ ἀντίπαλός μου
χάνει τὸ χρώμα του καὶ λιγοθυμᾷ. Ἔστερα ἀπ'
αὐτό, πού μονομαχία πλέον! Μοῦ ἐζήτησεν
ἐγγνώμην· συγγνώμην καὶ πάει 'ς τὴ δουλειά του.

— Περιφρονᾷ τὰ κατάφερες, διαβολόπαιδο!

ΜΕΤΑ ΕΝ ΕΤΟΣ

Ἐν ἐσπερίδι ὁ Κοκορικός συνομιλεῖ μεθ' ἑνὸς
κυρίου σεβαστοῦ.

Ὁ Κύριος. — Ἐδιαβάσατε τὰς σημερινὰς ἐφη-
μερίδας;

— Ἐρρηξα μιὰ ματιὰ.

— Ἐβάσατε τὰ τῆς μονομαχίας; ...

— Γιὰ τοὺς δύο ἀξιωματικούς εἰς τὸ Γουδί;

— Ναι!... Μὰ ἐπὶ τέλους πότε θὰ παύσῃ αὐτὸ
τὸ βάρβαρον ἔθιμον...

— Ποτὶ δὲν θὰ παύσῃ εἶνε περιστάσεις...

— Σαῖς τόσοσ νέες, καὶ εὐρεθήκατε εἰς τειαυ-
τάς περιστάσεις;

— Μιὰ φορὰ δηλαδὴ...

Ὁ Κύριος ἀνυπομονῶν. — Καὶ...

— Εἰς τὸν δεύτερον σπαθισμὸν ἐπάταξα τὸ
σπαθί ἀπὸ τὰ χεῖρα τοῦ ἀντιπάλου μου. Ἡθέ-
λησα νὰ ξαναρχίσωμεν πάλιν, ἀλλὰ οἱ μάρτυρες
μὲ ἐμπόδισαν— δυστυχῶς!

— Καὶ ἔκαμαν πολὺ καλὰ, πολὺ καλὰ. Ὡ,
αὐτὴ ἡ νεότης, αὐτὴ ἡ νεότης!...

ΜΕΤΑ ΤΡΙΑ ΕΤΗ

Ὁ πρόξενος Κοκορικός γευματίζει παρὰ τῷ
μέλλοντι πενθερῷ του. Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ἡ συ-
διάλεξις καθίσταται ζωηροτέρη.

Ὁ Πενθερός. — Ἐλα, λέγε μου λοιπὸν τώρα,
κύριε γαμβρέ μου, εἶνε ἀλήθεια ὅσα ἔχω ἀκού-
σῃ γιὰ σένα...

— Καὶ τί ἀκούσατε;

— Κάτι ζωηρότητες, κάτι καυγάδες· φαίνε-
ται πῶς ἄλλοτε δὲν ἦσαν πολὺ φρόνιμος.

— Ἐγὼ; καλέ, τί λέτε;

— Ἐλα, ἔλα· κ' ἐκεῖνος πού μοῦ τὰ εἶπεν
εἶνε πολὺ ἀξιόπιστος.

— Ἀφοῦ τὰ ξέρετε λοιπὸν...

Η Μνηστρ. — Είνε αλήθεια; Τὰ ὁμολογεῖς καὶ σὺ;

— Μὴν ἀνησυχεῖς, νεανικαῖς τρέλαις ἐπέ- ρασαν τὴν ψυχήν σου.

Ο Πνεύσερος. — Ἐλα, ὑποκριτὴ. Πές μας τώρα, εἰς ἐκείνην τὴν μονομαχίαν ποῦ ἐπληρώθηκες;

— Δὲν ἐπληρώθηκα τὸ ἐναντίον.

— Τότε ἐπληρώθηκα ὁ ἄλλος.

— Ναί, μικρὸν πρῶγμα, ἓνα ξέγδαγμα. Τὸν ἐτύπησα μὲ τὸν πρῶτον σπαθισμόν... Δὲν μᾶς ἄφησαν νὰ ἐξέλθωμεν — δυστυχῶς!

Θὰ τὸν ἐδιόρθωκα καλά!...

Η Μνηστρ. — Ἐλπίζω πῶς εἰς τὸ ἐξῆς θὰ λείψουν αὐτὰ.

Ο Πνεύσερος. — Κ' ἐγὼ δὲν ἐννοῶ ποτὲ νὰ κάμω γαμβρὸν ἓνα μαχαίροβγάλτην.

— Μὴν ἀνησυχῆτε, ἀγαπητέ μου πενθερέ, καὶ σὺ φιλότατη μου... Ἐνός ἀνθρώπου πανδρεμμέ- νος εἶνε κἄπως ψυχρότερος... ἐκτός ἂν ἡ ἀνάγκη...

Ο Πνεύσερος. — Καλέ, τί ἀνάγκη καὶ ξεανόγ- κη! Κατ' ἴδιαν. — Ὁ φίλος δὲν χωρατεύει τὸ λείψιμόν σου!

Η Μνηστρ. — Αὐταὶ αἱ ἰδέαι, ὀριστικῶς νὰ λείπουν εἰς τὸ ἐξῆς. Κατ' ἴδιαν. — Εἶνε γεν- ναῖος πῶς μ' ἀρέσει γενναῖος ἀνδρᾶς!

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΤΟΥ ΜΕΛΙΤΟΣ

— Λοιπόν, Ἐλένη μου, ἦταν ἓνα πρῶτ' ἀνοι- ξιάτικο ὅπως σήμερον.

— Μὲ τετοῖον καιρὸ νὰ πάη κανεὶς νὰ μα- χαίρωθῆ, τί ἀνοησία!

— Πρώτη σπαθιά, δεύτερη, τρίτη καὶ τελευ- ταία, πέφτει κάτω μὲ τὸ κεφάλι λουσμένο εἰς τὸ αἶμα.

ΕΛΒΝΗ Ἐντρομος. — Τί λές! Μὰ ἄλλοτε μᾶς εἶπες πῶς ἐτελείωσα μόνον μὲ μικρὸν ξέγδαγμα.

— Ἐπιτῆδες γιὰ νὰ μὴν τρομάξω τὸν πα- τέρα σου.

— Μαχαίρα!

— Ἀγγελέ μου!

ΕΝ ΗΑΙΚΙΑ ΕΞΗΚΟΝΤΑ ΕΤΩΝ

— Αἴ, κύριε ἀνεψιέ μου, δὲν γνωρίζεις ἐσὺ τὰς συνεπείας μιᾶς μονομαχίας!... ἐγὼ τὰς ἐγνώ- ρισα, ἐγὼ!... Εἶχα δίκαιον καὶ ὄμως... Αὐτὴ ἡ τύψις ἐφαρμάκωσεν ὀλην μου τὴν ζωὴν. Νὰ σκο- τώσῃ κανεὶς ἀνθρώπον!... Φρικτόν, οὐφ!... Δὲν θὰ μονομαχήσῃς ποτὲ σοῦ τὸ ἀπαγορεύω. Ὅχι, ὄχι! μὴ πάθῃς ὅ τι ἐγώ... μὴ γείνης φονεὴς!...

ΕΚ ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ ΛΟΓΟΥ

Κύριοι! Ὁ φίλος εἰς τὸ ἀποδίδωμεν τὰς ὑστά- τας νεκρικὰς τιμὰς, καθ' ὅλον τὸν βίον ὑπῆρ- ξεν ἐντιμος καὶ ἀγαθὸς πολίτης. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἐστερεῖτο καρδίας θερμῆς καὶ θαρραλέας. Εἰς περιστασίαν καθ' ἣν ὄφειλε νὰ περιφρουρήσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ἀπέδειξεν αὐτὸ, σῶν μάλιστα τὴν ἀτυχίαν νὰ θανατώσῃ τὸν

ὕβριστὴν αὐτοῦ. Ἀλλὰ παρέλθωμεν τοιαύτας τραγικὰς ἀναμνήσεις... Λιωνία σου ἡ μνήμη, ἀγαθέ, ἐντιμὲ, ἀνδρεῖε Κοκορήκε!

Μιμήσειε. Δε.

ΛΗΣΜΟΝΗΘΕΙΣΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτου ἀρχόμεθα ἀναδημοσιεύοντες ἐκά- στοτε ἐν τῇ Ἐστίᾳ ἕξια λόγου δημοσιεύματα περὶ ἡ ἡμε- ρα, ἅτινα διὰ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου κατέστησαν νῦν δυσέβρετα ἢ ἐκ τοῦ τρόπου τῆς πρώτης δημοσιεύσε- ρου διεδόθησαν ἐκπερισσῶς ἢ τὸ ἐπικαιρὸν καθιστᾶ ἑνδιαφέ- ρουσαν τὴν ἐκ νέου ἀνάγνωστον αὐτῶν. Κατωτέρω δημοσιεύο- μεν πρώτας σήμερον ἐπὶ τῇ ἑκατοστῇ ἐπετείῳ τῆς ἀλώ- σεως τῆς Βασιλίδος τὰς περὶ τοῦ σημαντικωτάτου ιστο- ρικαῦ συμβάντος σελίδας ἐκ τῆς Ἱστορίας τῆς Γαλλικῆς Ἐ- παναστάσεως τοῦ Μινιέ, ἣν μετέφρασεν ὁ Β. Σίμος.

Η ΑΛΩΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΣΤΙΛΛΗΣ

3/16 Ἰουλίου 1789

Τὴν ἐπαύριον, ὁ λαὸς, ἐπειδὴ τὴν προηγουμένην ἡμέραν δὲν εὔρεν ὄπλα, ἤλθε πάλιν ἀπὸ πρωίας ζη- τῶν αὐτὰ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, παραπονούμενος καὶ ἐπιπλητῶν αὐτὴν διὰ τὰς χρεοστάσις ἀρνήσεις καὶ προφάσεις τῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε διατάξῃ νὰ γίνω- σιν ἐπιμελεῖς ἐρευναί, ἀλλ' εἰς μάτην ἀπὸ Σιαρλε- δίλ δὲν ἤλθον, εἰς τοὺς Κερτοζίνους δὲν εὐρέθησαν, καὶ τὸ ὄπλοστάσιον αὐτὸ ἦτο παντάπασιν κενόν.

Ὁ λαὸς, ὅστις δὲν ἀνεχαιρίζετο τὴν ἡμέραν ἐκεί- νην, ἀπὸ καμμίαν πρόφασιν, καὶ ἐτι μᾶλλον ἐπειθετο περὶ τῆς προδοσίας, διευθύνετο ἀγεληδὸν εἰς τὸν οἶ- κον τῶν Ἀπομάκρων, ὅπου πολλὰ ὄπλα ἐφυλάσσοντο. Χωρὶς παντάπασιν νὰ φοβῆθῃ τὰ εἰς τὸ Ἄρειον πε- δίον ἀταθμύεοντα στρατεύματα, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ῥη- θὲν κατάστημα, καίτοι πολλὰ ἐναντιωθέντος εἰς τοῦ- το τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ Σομπρόλλιε, καὶ εὐρῶν εἰ- κοσιακτῶ χιλιάδας τουφεκίων, κεκρυμμένων ἐντὸς τῶν ὑπογείων, ἔλαβε καὶ αὐτὰ, καὶ ὅσα ἄλλα ὄπλα εὐρε, μαχαίρας, ξίφη, καννόνια καὶ ἔφερεν αὐτὰ ὡς εἰς Ὀρι- αμβόν. Τὰ καννόνια ἔστησεν εἰς τὰς εἰσόδους τῶν προ- αστείων, εἰς τὸ φρούριον τοῦ Κεραμεικοῦ, ἐπὶ τῶν κρηπίδων, ἐπὶ τῶν γεφυρῶν, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πρωτεύουσος κατὰ τῆς εἰσβολῆς τῶν στρατευμάτων, ἦτις ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀνεμύετο.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἀπὸ πρωίας διεσπάρη τῆς εἰ- σβολῆς ταύτης ἡ ταραχὴ, διότι ἐρημίσθη ὅτι τὰ εἰς τὸν Ἅγιον Διονύσιον συντάγματα ἦσαν εἰς κίνησιν, καὶ ὅτι τὰ καννόνια τῆς Βασιλίδος ἐσημάδευσαν τὴν ἄδον τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔσταλεν ἀμέσως νὰ πληροφορηθῆ περὶ τούτου, διώρισεν πολί- τας νὰ φυλάττωσι κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τῆς πόλεως, καὶ, ἀποστείλασα πρεσβεῖαν εἰς τὸν φρούραρχον τῆς Βασιλίδος, παρεκίνη αὐτὸν ν' ἀποσύρῃ ἐκείθεν τὰ καννόνια, καὶ ν' ἀπέχῃ ἀπὸ πάσαν ἐχθρικήν πρᾶξιν.

Ἡ ταραχὴ ἐκείνην, ὁ φόβος τὸν ὅποιον ἐπροξέειναι τὸ ῥηθὲν φρούριον, τὸ μῖσος κατὰ τῶν καταχρήσεων τὰς ὁποίας αὐτὸ ἐπροσάτευσεν, ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ κατα- ληφθῆ θέσις τοσοῦτον ὄχυρά, καὶ νὰ μὴ ἀφεθῆ πλέον εἰς τοὺς ἐχθρούς ἐν καιρῷ στάσεως, ὅλα ταῦτα διέ- θυναν πρὸς τὸ μέρος τοῦτο τὴν προσοχὴν τοῦ λαοῦ. Ἀπὸ τῆς ἐνάτης ὥρας π. μ. μέχρι τῆς δευτέρας μ. μ. ἐν καὶ μόνον σύνθημα ἤκοετο ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς πόλεως: εἰς τὴν Βασιλίδος

λ η ν! εἰς τὴν Βασιλίδος! Οἱ πολῖται ἔτρεχαν ἕκαστε ἀπὸ τὰς ἐνορίας ὅλας τῶν Παρισίων, συσσωματωμένοι καὶ ὠπλισμένοι μὲ τουφεκία, μὲ κον- τάρια καὶ μὲ σπαθία. Πλήθος ἀμετρον λαοῦ περι- κύκλωσε τὸ ῥηθὲν φρούριον, τοῦ ὁποίου οἱ φρουροὶ ἦσαν ἤδη εἰς τὰς θέσεις των, καὶ αἱ γέφυραι σκω- μέναι, ὡς εἰς καιρὸν πολέμου.

Τότε εἰς τῶν ἀντιπροσώπων, ἐκ τοῦ τμήματος τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου τῶν Ἀγρῶν, Τουριῶ Ἀκροῖερ ὀνομαζόμενος, ἐζήτησε νὰ λαλήσῃ μετὰ τοῦ φρου- ράρχου Δελωναί: ἔλθων δὲ ἐνώπιον αὐτοῦ, τὸν πα- ρήγγειλε ν' ἀλλάξῃ τὴν διεύθυνσιν τῶν κανονίων του. Ὁ φρούραρχος ἀπεκρίθη ὅτι τὰ καννόνια ἀνέκαθεν ἦ- σαν ἐπὶ τῶν πύργων, καὶ ὅτι δὲν ἦτο εἰς τὴν ἐξου- σίαν του νὰ τὰ καταιδάσῃ: ὅτι μολαταῦτα, πληρο- φορηθεὶς περὶ τῆς ὑποφίας τῶν πολιτῶν, τὰ ἔστυρεν ἐντὸς ὀλίγα βήματα, καὶ τὰ περμερίσεν ἀπὸ τὰς θυρίδας. Μετὰ πολλὰς δυσκολίας ὁ Τουριῶ κατώρ- θωσε νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα, καὶ νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἡ κατάστασις τοῦ φρουρίου ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἡ πόλις δὲν εἶχε νὰ φοβηθῆ, καθὼς ἔλεγεν ὁ φρου- ράρχος. Προχωρῶν λοιπόν, εὔρε τρία καννόνια στη- μένα κατὰ τῶν ἀπέναντι μεγάλων ὁδῶν, καὶ ἐτοιμα- ζόντα νὰ σαρώωσιν ὅλους ὅσοι ἤθελον ἐπιχειρήσῃ τὴν ἔφοδον. Τεσσαράκοντα περίπου Ἑλβετοὶ καὶ ὀ- γδοήκοντα ἀπόμαχοι ἀπετέλουν τὴν ἐνοπλον φρουρὰν ὁ Τουριῶ προσεκάλεσεν αὐτούς, καθὼς καὶ τοὺς ἐπι- τελεῖς τοῦ φρουρίου, ἐν ὀνόματι τῆς τιμῆς καὶ τῆς πατριδος, νὰ μὴ φανῶσιν ἐχθροὶ τοῦ λαοῦ: ὤμωσαν οὗτοι ὄλοι, καὶ ἀξιώματικοὶ καὶ στρατιῶται, νὰ μὴ κινήσωσι τὰ ὄπλα ἂν οἱ ἔβωθεν δὲν τοὺς προσά- λωσι: μετὰ ταῦτα, ὁ Τουριῶ ἀνέει εἰς τοὺς πύργους, καὶ ἐκεῖθεν εἶδε πλῆθος ἀμετρον λαοῦ, τρέχον παν- ταχόθεν, καὶ τοὺς κατοίκους ὅλους τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ἐρχομένους ἀγεληδόν. Ἐν τού- τοις, ὁ λαὸς ἔβω ἦτο ἀγένητος μὴ βλέπων αὐτὸν νὰ ἐπιτρέψῃ, καὶ τὸν ἐφώνησεν, ἐκπέμπων μεγά- λας κραυγὰς: ἔλεγον λοιπόν ὁ Τουριῶ νὰ τὸν ἤσυ- χάσῃ, ἐφάνη ἐπὶ τοῦ τεύχους, καὶ πολλαὶ τότε χει- ροκροτήσεις ἤκούσθησαν, ἰδίως ἀπὸ τὸν κῆπον τοῦ ὀπλοστασίου: καταβάς δὲ καὶ προσελθὼν εἰς τοὺς οἰκίους, ἐκοινοποίησεν εἰς αὐτούς ὅσα εἶδεν, εἶπε καὶ ἤκουσε, καὶ ἐκείθεν διημύθη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

Ὁ λαὸς ὁ ὄχλος ἀνυπόμονος ὢν, ἐζήτηε νὰ παρα- δοῦν τὸ φρούριον: αὐγανάκις ἤκούοντο ἐκφωνούμενοι οἱ ἐξῆς λόγοι: Τὴν Βασιλίδος! εἰς τὸν Βασιλίδος! εἰς τὸν Βασιλίδος! εἰς τὸν Βασιλίδος! Δύο τότε ἄν- δρες, τολμηρότεροι τῶν ἄλλων, ἐζήλθον διὰ μιᾶς ἀπὸ τὸ πλῆθος, ἔβωσαν καθ' ἑνὸς τῶν φυλακείων, καὶ ἐκτύπων μὲ ἀξίνας τὰς ἀλύσεις τῆς μεγάλης γεφυράς. Οἱ στρατιῶται τοὺς ἐφώνησαν νὰ ὑποχωρή- σωσιν, ἀπειλοῦντες ὅτι ἤθελαν πυροβολήσῃ κατ' αὐ- τῶν: ἀλλ' ἐκείνοι ἠκολούθησαν καὶ πάλιν κτυπῶντες, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐσύντριψαν τὰς ἀλύσεις, ἔρριψαν κάτω τὴν γέφυραν, καὶ ὤρμησαν ἐπ' αὐτῆς μετὰ τοῦ ὄχλου. Ὅτε ὄμως ἐπροχώρησαν κατὰ τὴν δευτέ- ραν γέφυραν, ἔβωσαν νὰ πρᾶξωσι τὸ αὐτὸ, ἡ φρου- ρὰ πυροβολήσασα τοὺς ἐσκόρπισεν. Ἐν τούτοις ἐπα- νέλαβον καὶ πάλιν τὴν ἔφοδον, καὶ ἐπὶ πολλὰς ὥρας, ὅλοι αὐτῶν οἱ ἀγῶνες διευθύνοντο κατὰ τῆς δευτέρας γεφυράς, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ ἀκατάπαυστον πῦρ τοῦ

φρουρίου τοὺς ἠμπόδιζε νὰ πλησιάσωσι. Τότε ὁ λαὸς μαϊνόμενος διὰ τὴν τοσοῦτον ἐπιμονὴν ἀντίστασιν, ἐδοκίμασε νὰ συντρίψῃ τὰς θύρας μὲ τὰς ἀξίνας, καὶ νὰ πυροβολήσῃ τὸ φυλακεῖον: ἀλλ' ἡ φρουρὰ ἐπυρο- βόλησε σιδηρῶς, καὶ ἐπέφερε μεγίστην κατὰ τῶν ἐ- φορησάντων ὀραῦσιν, φονεύσασα ἢ πληγώσασα πολ- λούς ἐξ αὐτῶν: ἐκείνοι δὲ τοσοῦτον μᾶλλον ἐπέμε- ναν, καὶ βοηθούμενοι ἀπὸ τὴν τόλμην δύο καρτεροφύ- χων ἀνδρῶν, Ἠλία καὶ Οὐλέν καλουμένων, καὶ ἀρχηγῶν αὐτῶν ὄντων, ἠκολούθησαν μὲ μανίαν ἀκρά- τητον τὴν πολιορκίαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως τοῦ δημαρχείου, θεωροῦσα ὡς λίαν τολμηρὸν ἐπιχείρημα τὴν πολιορκίαν τῆς Βασιλίδος, εὐρίσκατο εἰς μεγίστην ἀδυναμίαν. Ἀλ- λεπαλλήλους εἰδήσεις ἐλάμβανε περὶ τῶν ἐμπροσθεν τοῦ φρουρίου γινομένων συμφορῶν, καὶ ἦτο μετὰ δύο κινδύνων, τοῦ στρατοῦ, ἐὰν ἤθελε νικήσῃ, καὶ τοῦ ὄχλου ὅστις ἐζήτηε πολεμφοδία, θέλων νὰ ἐξακο- λουθήσῃ τὴν πολιορκίαν: καὶ ἐπειδὴ πολεμφοδία δὲν εἶχε νὰ δώσῃ, κατηγόρειτο ἐπὶ προδοσίᾳ. Δύο πρε- σβεῖς εἶχαν ἤδη ἀπέστειλῃ παραγγέλουσα τὴν καῦ- σιν τοῦ πολέμου, καὶ προσκαλοῦσα τὸν φρούραρχον νὰ ἀναβῆσθαι τὴν φύλαξιν τοῦ φρουρίου εἰς πόλιτας: ἐν τῷ μέσῳ ὅμως τοῦ ὀρθοῦ ἐκείνου, τῶν κραυγῶν καὶ τῶν πυροβολημάτων, κανεὶς δὲν τὰς ἤκουσεν: ἀπέστειλε καὶ τρίτην πρεσβεῖαν μὲ τύμπανον καὶ μὲ σημαίαν, ὥστε νὰ γνωρισθῆ εὐκολώτερον, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἐπέ- στρεψεν ἀπρακτος, διότι κανὲν ἐκ τῶν διαμαχομένων μερῶν δὲν ἠθέλησε ν' ἀκούσῃ τὰς προτάσεις τῆς. Ὅσα καὶ ἂν ἐπραττεν ὅμως, καὶ ὅσην ἂν ἐδείκνυεν ἐνέρ- γειαν ἢ εἰς τὸ δημαρχεῖον συνέλευσις, ἦτο πάντοτε ἐκτεθειμένη εἰς τοῦ λαοῦ τὰς ὑποφίας. Κατὰ τὸν πο- λιτάρχου ἰδίως ὑπῆρχεν ἡ μεγαλύτερα δυσπιστία. — Πολλὰκις ἔλεγον μᾶς ἠπάτησεν ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς σήμερον. — Προβάλλει, ἔλεγεν ἄλλος, ν' ἀνοίξωμεν τάφρον, καὶ ὁ σκοπὸς του εἶναι, αὐτὸς μὲν νὰ κερδίσῃ ἡμεῖς δὲ νὰ χάσωμεν καιρὸν. — Ἀδέλφει, ἐφώνησε τότε γέμων τις μετὰ τοῦ πλῆθους, τί κάνομεν μὲ τοὺς προδῶτας τούτους; προχωρεῖτε ἀκολουθεῖτέ με' εἰς δύο ὥρας κυριεύομεν τὴν Βασιλίδος.

Μετὰ τεσσάρων ὥρων πολιορκίαν, ἤλθον αἱ γαλ- λικαὶ φρουραὶ φέρουσαι καννόνια: καὶ οὕτω μετεβλήθη ἡ τύχη τοῦ πολέμου, καὶ αὐτὴ τότε ἡ φρουρὰ ἐδίωκε τὸν φρούραρχον νὰ παραδοθῆ. Ὁ δυστυχῆς Δελωναί, φοβούμενος ὅσα μετὰ ταῦτα ἐπαθὲν, ἤθελε ν' ἀναπο- δογυρίσῃ διὰ τοῦ πυρός τὸ φρούριον, καὶ νὰ ταφῆ ὑπὸ τὰ εἰσέπια αὐτοῦ καὶ τοῦ προαστείου: ὅθεν ἐπρο- χώρησεν ἀπηλπισμένος πρὸς τὴν πυριτοθήκην, κρα- τῶν ἀναμμένην ὀρακλίδα: ἀλλ' ἡ φρουρὰ τὸν ἐμπέ- δισεν, ὕψωσε σημαίαν λευκὴν ἐπὶ τοῦ ἀναχώματος, καὶ ἐγύρισε πρὸς τὰ κάτω τοὺς σὼλῆνας τῶν ὀπλων τῆς, ὡς ζητοῦσα εἰρήνην. Οἱ πολιορκηταὶ ὅμως ἐμά- χοντο ἀκαταπαύστως, καὶ ἐπροχώρουσαν πάντοτε κρᾶ- ζοντες: Καταβάσατε τὰς γεφυράς! Ἐφάνη τότε εἰς τὰς ἐπάλλξεις ἀξιώματικὸς τις Ἑλβετός, καὶ ἐζήτησε συνθῆκας καὶ ὅθεν νὰ ἐξέλθωσι μὲ τὰς τι- μάς τοῦ πολέμου. — Ὅχι, ὄχι! ἐκραύγασε τὸ πλῆ-θος. — Ὁ αὐτὸς ἀξιώματικὸς ἐπρότεινε τότε νὰ κατα- θέσωσι τὰ ὄπλα, ἂν τοὺς ἐχάριζαν τὴν ζωὴν. Κατα- βάσατε τὴν γέφυραν, ἀπεκρίθησαν οἱ πλησιέστεροι τῶν πολιορκητῶν, καὶ μὴ φοβείσθε. — Ταῦτα ἀκού-

σαντες και πιστεύσαντες, ήνοιξαν την πόλιν, κατεί-
θασαν την γέφυραν, και οι πολιορκηταί εισέρρευσαν
εις την Βασιλίαν. Οι αρχηγοί αυτών έπροσάθησαν
τότε να σώσωσιν από την έκβλησιν των τών πρού-
ραργων, τους Έλβετους και τους Απομάχους, άλλ'
ο άλλος έκραζεν: Δότε τους εις ήμ'ας! Δότε
τους! έπυροθόλησαν κατά των συμπολι-
τών των. εινε άξιον άχόνης! Και ούτως ο
προύραργος και τινες των Έλβετών και των Απομά-
χων, ανήρκαστοι γινόμενοι από τας χείρας των υπερ-
σπιστών αυτών, έφρονεύθησαν από τόν αδιάλλακτον
όχλον.

Σημ. Η άλλωσις της Βασιλίας έπροξένησε μεγίστην
έντύπωσιν και έντες και έκτος της Γαλλίας. Δράματα
φέροντα την έπιγραφήν ταύτην παρεστάθησαν εις τή
θέατρα του Λονδίνου, ως και εις τή των Παρισίων τή
έν Άγγλία ένδοξον της Κανταβριγίας πανδιδάκτηριον
έθισεν ως άλλον φιλολογικόν την περί του συμβάντος
τούτου διατριβήν, και ο περίφημος της Ιταλίας ποι-
ητής Αλφρέδης έσύνθεσεν ήδη τινά επί του αυτού
θέματος.

Μετάφρασις ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΣΙΜΟΥ

Η ΠΡΙΓΚΗΠΕΣΣΑ ΤΗΣ ΟΥΑΛΙΑΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
(1816)

Μετά την δημοσίευσιν εν τώ υπ' αριθμόν 683
φυλλαδίω της Έστίας (29 Ιανουαρίου 1889),
ιστορικών τινων ειδήσεων περί της έν Αθήναις
φιλομούσου εταιρίας και της διατριβής έν Αθή-
ναις της πριγκιπέσσης της Ουαλλίας Κρολίννας,
συζυγου του Γεωργίου Δ', βασιλέως της Αγ-
γλίας, δ κ. Σπυρ Σερεμέτης, καθηγητής έν
Λιζουρής της γαλλικής, μοι άνήγγειλεν ότι ήτο
κατοχος βιβλίου, άγνωστου τέως έμοί, φέροντος
τίτλον: Histoire du procès de la reine d'
Angleterre, rédigée sur des documents
recueillis à Londres, et sur des communi-
cations officielles. Par A. T. Desquiron de
St. Agnan, avocat à la cour royale de
Paris. 1820, έν τώ όποίω διελαμβάνοντο λε-
πτομέρειαι τινες περί των δωρεών της πριγκη-
πέσσης κατά την διαμονήν της έν Αθήναις, δε
άνέφερον οι έπίτροποι της εταιρίας έν τώ δη-
μοσιευθέντι παρ' έμοι έγγραφω έν τώ υπ' άρι-
θμόν 683 φυλλαδίω της Έστίας.

Πρός συμπλήρωσιν των τότε γραφέντων έν
τῷ Έστία, δημοσιεύομεν ένταύθα μετάφρασιν
του σχετικού χωρίου εκ του ειρημένου συγ-
γράμματος:

« Η πριγκηπέσσα προσήνεγκε δωρεάν εις την
νεοσύστατον ακαδημίαν των Αθηνών τάλληρα
500 (1), και έξουσιοδότησε τους έπίτροπους αύ-
της να λαμβάνωσι κατ' έτος παρ' του έν Κων-

(1) Το γαλλικόν κείμενον γράφει cinq cents livres, μη
όριζον έκρως το νόμισμα υπολαμβάνομεν δε ότι τα περ-
μάτα ταύτα ή νομίσματα θά ήσαν τάλληρα των χρένων
έκείνων έν χρήσει έν Τουρκία.

σταντινουπόλει τραπέζιτου Σκαρμαγκιά τάλ-
ληρα 200. Προσέτι άπεφυλάκισε πάντας τους
δ' άχρή έν ταις φυλακαίς των Αθηνών φυλα-
κισμένους. Έδωσεν έτι εις τόν διοικητήν των
Αθηνών σπουδαίον χρηματικόν ποσόν να χρη-
σιμεύσῃ προς άπαλλαγήν των γεωργών από του
ζυγού των άπανθρώπων αυτών δανειστών. Καθ'
ήν στιγμήν δ' εκ Πειραιώς άνεχώρει προσέφερε
200 τάλληρα εις οικογένειάν τινά καθολικήν
έγκατεστημένην έν Πειραιεί.

Η καθολική αύτη οικογένεια, ής ποιείται
μνείαν τό άνωτέρω χωρίον, θά εινε ή μνημο-
νευομένη και υπό του συγχρόνου οικειού περιη-
γητού Σκροφάνι, περί ής ούτος γράφει τά εξής:

« Άλλος τις άνόμκτι Καύρακ (Cayrac), έμ-
πορος πρότερον, ματ' ποιείλας άτυχείς περιπε-
τειας του βίου, συλλέξας τά λειψάνα της πε-
ριουσίας του και έλθών έν Πειραιεί, έκτισε παρ'
την παραλίαν του λιμένος οικίαν, ένθα κα-
τήκησε μετά της θυγατρός του και τινος φί-
λης. Τά βιβλία του, προσθέτει ο Scrofaní, ο
κητός του, ή άλειεία, ή γειτονία των Αθηνών,
ο υγιεινός αήρ και ή ψυχική γαλήνη ήσαν αυτῷ
άρκετά προς ευδαιμονα βίον Έπεδέχεται δε
πάντας τους ξένους τους έρχομένους εις Αθήνας».

Περί του παραδόξου τούτου ανθρώπου όστις
έκτισεν οικον έν τῷ παντελῶς έρήμῳ τότε όντι
Πειραιεί ουδέν έτερον ήδυνήθην ν' άνεώρα ουδέ
ο έτη τινά μετά τόν Scrofaní έλθόν Σατω-
βριάν άναφέρει τι ούτος διά ζωηρών χρωμά-
των εικονίζων την έρημίαν του Πειραιώς, γράφει
μόνον τά εξής: «όπωσδήποτε τό μόνον μαγα-
ζείον, όπερ ύπάρχει έν Πειραιεί έχει γαλλικήν
γένεσιν. Ωκοδομήθη, νομίζω, υπό του κ. Λάσ-
παρη άρχαίου προσένοου της Αλλίας έν Αθήναις».

A. M.

Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Η ΠΟΜΠΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΡΥΝΑΙΚΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

Έν τῷ τελευταίω φυλλαδίω του μηνός Μαΐου της
γαλλικής Έπιθεωρήσεως των δημωδῶν
παραδόσεων άνεγνώσκμεν περιέργους πληροφο-
ρίας περί των έν Ποατού συνειθιζόμενων χαλκοτύπων
πομπέσεων. Αι τοιαύται πομπέσεις, συνήθεις και
έν τῷ λοιπῷ Γαλλία, συνίστανται εις χλευσαστικήν
κροῦσιν παντοειδῶν χαλκῶν σκευῶν (charivari). Έν
Ποατού είναι τριῶν ειδῶν, ή μᾶλλον βοθμῶν. Ο
πρῶτος βοθμός, ο άπλοῦστερος και άθωότερος, συν-
ειθίζεται όταν χήρος νυμφεύεται παρθένον, ο δεύ-
τερος όταν τό ζεύγος των μελλονύμφων δαν εις ά-
μέμπτου διαγωγῆς και ο τρίτος και βαρύτερος, ή έπ'
όνου πόμπεσις, όταν γυνή τις δαίρη τόν άνδρα της.

Τό πρῶτον της χαλκοκρουστικῆς ειδῆς, συνειθιζό-
μενον επί τῶς γάμοις χήρου μετά παρθένου ή τάνά-
παιιν χήρας μετά παλληκαρίου, ούδαμῶς θεωρεῖται
ύβριστικόν. Είναι μᾶλλον καταναγκαστική τις φορο-

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΤΗΝ

Τῷ 18 Ιουνίου έπετείρῃ της μάχης του Βαρτελιῷ
έγένετο έν Έδιμβούργῳ της Σκωτίας ή έναρξίς Στρα-
τιωτικῆς και Ναυτικῆς Έκθέσεως. Έν τῷ Έκθέσει
ταύτῃ έξετέθησαν πάντα τά πρὸς πόλεμον κατά ξη-
ράν και θάλασσαν έπιτήδεα από των πραγμεστερίων
χρόνων μέχρι του έτους 1875.

— Είς Μανίλαν και άλλας νήσους εκ των Φιλιπ-
πίνων ένδημεί από τινος ή χολέρα, λαμβάνουσα ήμέ-
ρα τῇ ήμέρᾳ τόσον επικινδύνους διαστάσεις, ώστε ο
ισπανικός τύπος προτρέπει την κυβέρνησιν να λάβῃ
κατάλληλα περί καθάρσεων μέτρα, όπως μη μεταδο-
θῇ ο λοιμός εις Ευρώπην δια των εκείθεν άφικνουμέ-
νων άτρισπολιῶν.

— Έπὸ του άστρονόμου Σαρλοά άνεκαλύφθη και
νέον μικρόν σώμα κινούμενον περί τόν ήλιον μεταξύ
των δύο πλανητῶν Άρως και Διδς.

— Από του προσεχῶς χειμῶνος οι κάτοικοι του
Καΐρου ως και οι περιηγούμενοι την Αίγυπτον θα δύ-
ναι να έπισκέπτωνται τας Πυραμίδας δια του σι-
δηροδρόμου, διότι ο Κεδίβης έχορήγησεν ήδη τό δι-
κώωμα της κατασκευῆς σιδηρῆς γραμμῆς.

— Το μεξικανικόν ήρσιστειον Ποκοκατέπελι, τό
ύψηλότατον των όρέων της Β. Αμερικῆς, έχον ύψος
5420 μέτρων ήγήρασε γαλλική τις εταιρία πρὸς τόν
σκοπόν της έμμεταλλεύσεως θείου και άλλων χημι-
κῶν ουσιῶν.

— Ο διάσημος έξερευνητής της Γροιλανδίας Δρ.
Νάνσεν μελετᾷ νέαν έκδρομήν μακροτέραν πρὸς τας
δυτικῆς ακτῆς.

— Έν μικρῷ γερμανικῷ πόλει, έν ή ύπάρχουσι
φυλακαί, οι φυλακισμένοι τόσον εινε ευχαριστημένοι,
φαίνεται, εκ της έν αὐταίς διαμονῆς, ώστε διαρκῶς
εὐθυμῶσι και ἄδουσι και καγχάζουσι και χορεύουσι
ήμέραν και νύκτα εις τόσον βαθμόν, ώστε οι φιλή-
σχοι κάτοικοι της συνοικίας ήγαγίσθησαν ν' απο-
τείνωσιν αναφοράν πρὸς τας άρχάς ζητούντες τόν
περιορισμόν της εὐθυμίας ταύτης.

— Κατά τας τουρκικῆς έφημερίδας πτωχὸς ὀθω-
μανὸς έξεκίνησεν εκ Κωνσταντινουπόλεως πεζὸς να
μεταβῇ εις την έν Παρίσις εκθεσιν. Ο ὀθωμανὸς
ούτος θα πορίζεται τά πρὸς τό ζῆν καθ' ὅλην την
διάρκειαν της άποδημίας του εκ της έκαταίτας.

— Ο μέγας έρευρέτης Έδισσον άσχολεῖται νῦν
εις την κατασκευήν ιδίου τηλεσκοπίου, δι' οὗ θα φέ-
ρωνται έγγύς και αὐτά τά άπώτατα αντικείμενα. Το
νέον τοῦτο έργον εν έλπίζει ότι θα δυνήθῃ να έπιδεί-
ξῃ τό πρῶτον κατά την έν Νέα Υόρκῃ παγκόσμιον
έκθεσιν του 1892.

— Έν Μεξικῷ καταπεσοῦσε της στέγης αγοράς
τινος, 40 άνθρωποι κατεπλακώθησαν, 22 δε έτραυ-
ματίσθησαν κατά τό μάλλον ή ήττον.

— Έν Στουτγάρδῃ έγένετο κατ' αὐτῆς πανηγυ-
ρικῇ έναρξίς της Γραφικῆς Έκθέσεως. Κατά τό δο-
θέν επί τούτῳ μέγα συμπόσιον ο πρίγκηψ του Σάξεν
Βάϊμερ, προσέειπεν υπέρ της δημοσιογραφίας. Καθ' ὅσον
γνωρίζομεν τό πρῶτον νῦν αναφέραται τοιαύτη ήγεμο-
νική πρόποισις.

λογία, έπιβαλλομένη εις τους μελλονύμφους. Οθεν
ούτοι άμα ακούσαντες τόν πρῶτον ήχον των συγκρου-
ομένων χαλκομάτων σπεύδουσι να δώσωσιν εις τους
χαλκοτύπους φιλοδῶρημα ανάλογον πρὸς την κατά-
στασιν των, παρακαλοῦντες αὐτους να πῶσιν εις υ-
γαίαν των. Αν όμως κωφεύωσι, και πρὸ πάντων αν
ονειδίσωσι τους ταραξίας, οὔτοι εφαρμῶζουσι τό δεύ-
τερον ειδῆς της χαλκοκρουσίας ήτοι αν είναι ευάρθι-
μοι προσκαλοῦσιν όσους δύνανται πλειοτέρους φίλους
των και καθ' έκαστην έσπέραν μέχρι της τελέσεως των
γάμων διοργανοῦσιν υπό τά παρόντα των μελλονύμ-
φων φρικῶδεις συναυλίας συγκρούοντες χύτρας, τηγῆ-
νια, πυράγρας και οτιδήποτε άλλο χαλκωμα εύρω-
σι πρὸ χειρον. Το δεύτερον τοῦτο ειδῆς της πομπέ-
σεως συνειθίζεται, πλην της εξααιρετικῆς ταύτης περι-
στάσεως, κυρίως όταν ή προηγουμένη διαγωγή του
έτέρου των μελλονύμφων ήτο σκανδαλώδης. Αν δε
μη παρεμβῇ ή άστυνομία, ούτως κατ' οὐδένα τρόπον
είναι δυνατόν να εύρη ήσυχίαν. Από της δύσεως του
ήλιου μέχρι του μεσονυκτιου, έννεκ ήμέρας πρὸ της
τελέσεως των γάμων, ή χαλκοκρουσία εξακολουθεῖ
ακατάπαυστος και άμείλιτος.

Τό δε τρίτον και δεινότερον της πομπέσεως ειδῆς
γίνεται όταν άποδειχθῇ, ότι σύζυγος τις γυναικοκρα-
τεῖται. Εὐθὺς ως γνωσθῇ ότι γυνή τις έδειρε τόν άν-
δρα της ὅλοι οι κάτοικοι τῶς χωρίου και των πλη-
σιοχώρων μερῶν τίθενται ἐπί ποδῶς και άσχολοῦν-
ται εις διοργανωσιν της έπ' όνου πομπέσεως. Και αν
μὲν ο παθῶν σύζυγος δεχθῇ να πομπευθῇ, καλῶς
άλλως εκλέγεται αναπληρωτής αὐτου ο πλησιέστα-
τος γείτων του.

Και πρῶτον μὲν στολιζουσι καταλλήλως τῇ περι-
στάσει τόν ήρωα της κωμῆδας. Συνίσταται δ' ο στο-
λισμός εις τοῦτο: αλείφουσι τό πρόσωπόν του με μέλι,
και ρίπτουσιν επ' αὐτου πέπλα, επικαλλώμενα εις τό
μέλι. Έπειτα δε περῶσι την κεφαλῆν του εις τρύπιον
καλάθιον, εις τό όποσον εμβάλλουσι ζύμην και εις τό
πλευρόν του προσδένουσι ήλακίτην. Παρατεθέντος
δε του στολισμοῦ τόν καθίζουσιν επί όνου ανάστροφα,
έστραμμένον έχοντα τό πρόσωπον πρὸς την οὐράν,
την όποιαν κρατεῖ έν εἶδει χαλινοῦ.

Τότε δε προηγουμένης μουσικῆς περιφέρουσι τόν
υποκρινόμενον τόν σύζυγον ανά τας ὁδούς και τας ρύ-
μας, παρακολουθεῖντος πληθους πολλοῦ βοῶντος,
κραυγάζοντος και τραγωδοῦντος σατυρικά και άσεμνα
ἄσματα, συνθεθειμένα έπίτηδες δια την περίστασιν.

Η πομπή σταματᾷ εις τας πλατείας και τας τριό-
δους, ο δε πρωταγωνιστής της κωμῆδας άναφωνεῖ
από καιροῦ εις καιρόν με φωνήν σπαρακτικῆν:

— Μ' έδειρεν ή γυναίκα μου!

Τινες των πομπεύοντων συλλέγουσιν έράνους πρὸ
των οικιῶν, ὅθεν διέρχεται ή πομπή, και δια των
εράνων τούτων συνισταμένων εις χρήματα και εις εἶ-
δη, αὐγά, τυρίον, βοῦτυρον, δρνίθας, παρασκευάζουσι
την έσπέραν εις τό καπηλείον συμπόσιον, έπισφραγι-
ζον την τελετήν.

Οι ποιηταί τόν χρυσόν αἶωνα θέτουσιν έν τῷ πα-
ρελθόντι, ως αἰώνιον παράπονον ήμεῖς θέτωμεν αὐτόν
εις τό μέλλον ως άνίκητον έλπίδα.

— Κατά την «Εφημερίδα» ὁ γάλλος ποιητὴς Φραγκίσκος Κομπὲ προτίθεται νὰ γράψῃ τὸ κείμενον μελοδράματος, τὸ ὁποῖον θὰ μελοποιήσῃ ὁ «Ἑλλήν μουσουργὸς κ. Σπυρίδων Σαμάρας.

— Ἡ ἐναρξὶς τῆς χειμερινῆς περιόδου ἐν τῇ Σιάλα τοῦ Μιλάνου θὰ γίνῃ διὰ τῆς παραστάσεως τῶν Τραγωδιῶν τῆς Νυρεμβέργης μουσικοῦ δράματος τοῦ Βάγνερ, τὸ πρῶτον ἀναδιδαζομένου ἐπὶ ἰταλικῆς σκηνῆς.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΕΥΤΥΧΕΣ ΚΡΑΤΙΔΙΟΝ

Ἡ νῆσος Ἐλγολάνδη, ἥτις ἀπὸ τοῦ 1814 ἀνήκουσα εἰς τὴν Μεγάλαν Βρετανίαν, δικαιεῖται αὐτονόμως, πρόκειται ἀξιολογώτατον ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν εἰς τὰ μεγάλα κράτη. Κατὰ τινὰ εἰς τὸ Ἀγγλικὸν κοινοβούλιον ὑποβληθεῖσαν ἐσχάτως Κουαντὴν βέβλον, τὰ ἔσοδα τῆς νήσου κατὰ τὸ ἔτος 1888 ἀνήλθον εἰς 8000 λίρας ἀτερλίνας, τὰ δ' ἔξοδα εἰς 7000 περίπου. Ἀπὸ τοῦ 1887 ἐξώφλησε τὰ χρεῖα τῆς καὶ νῦν εἶναι ἀπηλλαγμένη δημοσίου χρέους. Σχεδὸν οὐδὲν ἐγκλημα ἐγένετο κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν τῇ νήσῳ ἥτις διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἐγκλημάτων ἀνέκαθεν στερεῖται φυλακῶν. Ἡ ἐκπαίδευσις εἶναι καθολικὴ καὶ υποχρεωτικὴ εἰς πάντα τὰ παιδιὰ τὰ ἄγοντα ἡλικίαν 6—14 ἐτῶν. Εἰρήσθω ὁμως καὶ τοῦτο, ὅτι τὸ εὐτυχὲς κρατίδιον δὲν ἔχει πλείονας τῶν δισχελίων κατοίκων.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΒΙΟΛΙΟΝ

Εἰς τὸν διάσημον γερμανὸν βιολιστὴν Βάλδεμαρ Μάγερ ἐδώρησαν ἄρτι οἱ ἐν Λονδίῳ θαυμασταὶ τοῦ 1250 λίρας ὅπως ἀγοράσῃ βιολίον ἀξίον τῆς τέχνης του. Διὰ τῶν χρημάτων τούτων ὁ καλλιτέχνης ἔσχε τὴν τύχην ν' ἀποκτήσῃ ὄργανον ἔχον ὄχι μόνον τεχνικὴν ἀλλὰ καὶ ἱστορικὴν ἄξιαν. Τὸ βιολίον τοῦτο κατασκευάσθη ὑπὸ τοῦ διασημοῦ ὄργανοποιοῦ Στραδιβαρίου ἐν ἔτει 1716 κατὰ παραγγελίαν τοῦ βασιλέως Γεωργίου Α' τῆς Ἀγγλίας. Μέχρι τέλους τοῦ αἰῶνος τὸ ὄργανον ἔμεινε παρὰ τῇ βασιλικῇ οἰκογενεῇ. Ἐδωρήθη δὲ κατόπιν εἰς Σκωτὸν τινὰ εὐγενῆ, ἀξιωματικὸν ὅστις εἶχεν αὐτὸ μετὰ τῶν ἀποσκευῶν του καὶ ἐν αὐτῇ τῇ μάχῃ τοῦ Βατερλώ. Βραδύτερον ἡ οἰκογένεια τοῦ Σκώτου ἐχάρισε τὸ βιολίον εἰς τὸν διάσημον βιολιστὴν Μαλίε, πρὸ εἰκοσαετίας δὲ οὗτος μὴ δυνάμενος πλέον νὰ καίῃ, παρεχώρησεν αὐτὸ εἰς μαθητὴν του βουαρὸν. Πρὸ τινῶν ἐβδομάδων ἠγοράσθη τὸ περίφημον βιολίον ὑπὸ τοῦ ὄργανοποιοῦ Ρίχερτς ἐν Βερολίῳ ἀντὶ 20 χιλ. μαρκῶν καὶ μετεπωλήθη εἰς τὸν βιολιστὴν Μάγερ ἀντὶ 25 χιλ. μαρκῶν.

ΨΥΛΛΟΣ ΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ

Περίφημος δαμαστής φύλλων ἐκλήθη ἵνα δώσῃ παρατάσεις ἐν τῷ ἀνακτόρῳ γερμανοῦ δουκός. Μεταξὺ ἄλλων ὑπῆρχεν ἐν τῷ προγράμματι καὶ καίγητον τι, κατὰ τὸ ὁποῖον εἰς ἕκ τῶν φύλλων ὑποτίθεται Μέγας Ναπολέων. Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκτέλεσεως ὁ δαμαστής φαίνεται ἀμηχανῶν, ὠχρίων καὶ

προσβλέπει ἐπανειλημμένως τὴν νεαρὰν κόρην τοῦ δουκός. Ἐπὶ τέλους τολμᾷ ν' ἀποτινῇ τὸν λόγον :

— Ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ . . .

— Τί θέλετε ;

— Ὁ Μέγας Ναπολέων ἔφυγε καὶ δὲν ἤμπορῶ νὰ ἐξακολουθήσω . . .

— Καὶ λοιπὸν τί νὰ σᾶς κάμω ἐγώ ;

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἐξακολουθεῖ διατάζων ὁ ἀνθρῶπος ὁ Μέγας Ναπολέων ἐπήδησεν ἐπάνω σας.

— Ἄ τὸν ἀχόρταστον, κράζει καγχάζων ὁ δοῦξ, θέλει νὰ κατακτῆσῃ λοιπὸν καὶ τὴν κόρην μου ! Νὰ συλλεγθῆ ἄμέσως.

Ἡ νεαρὰ δούκισσα ἐπὶ τῇ προσταγῇ τοῦ πατρὸς μεταβαίνει εἰς τὸ δωμάτιόν της καὶ μετ' ὀλίγον ἐπανερχεται φέρουσα θριαμβευτικῶς εὐσωμύτατον φύλλον ὃν παραδίδει εἰς τὸν δαμαστήν :

— Κύριε, ὁ Ναπολέων εἶνε αἰχμάλωτος.

Ἐκεῖνος λαμβάνει αὐτὸν μετὰ προθυμίας καὶ τὸν παρατηρεῖ, ἀλλ' ἀφῆς σκυθρωπάζων :

— Ὑψηλοτάτη δυστυχῶς αὐτὸς δὲν εἶνε ὁ Ναπολέων — εἶνε ἕνας ἀγριόψυχλος !

ΕΔΩ Κ' ΕΚΕΙ

Ἄκρα λεπτότης.

— Ὁ κύριός σου εἶνε ἀπάνω ;

— Μάλιστα, κύριε, ὀρίστε !

— Ὅχι, ὄχι, ἀφοῦ εἶν' ἐδῶ καλλίτερα νὰ μὴ τὸν ἀνησυχήσω — ἐρχομαι ἄλλοτε . . .

Δῶρον ἀδωρον.

— Ὁρατὸν πορτομανναὶ αὐτό.

— Ναι, μοῦ τὸ χάρισεν ἡ γυναῖκά μου.

— Σοῦ εἶχε καὶ τίποτε μέσα ; . . .

— Βέβαια ἀπλήρωτον τὸν λογαριασμὸν γιὰ τὸ πορτομανναί.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Φυλάττεσθε ἀπὸ τὰς μυίας.

Φυσιολογίαι τις ἔθεσεν ὑπὸ τὸ μικροσκόπιον μυῖαν, τῆς ὁποίας οἱ πόδες εἰσὶν ἀπὸ στρεβλοὶ καὶ ἐξωγκωμένοι. Τὸ μικροσκόπιον ἀπεκάλυψεν ὅτι τὸ πάθημα προήρχετο ἐκ μικρῶν παρασίτων σκορπίων ζωντανῶν, οἵτινες ἦσαν προσκεκολλημένοι εἰς τοὺς πόδας καὶ εἰς τὸ στήθος τῆς μυίας. Κατόπιν ὑπέβαλεν εἰς τοιαύτην ἐξέτασιν καὶ ἄλλας μυίας καὶ εὗρε πολλὰς καταβρωσκομένους ὑπὸ τοιαύτων ἢ ἄλλων παρασίτων διότι ὑπάρχουσι πολλὰ εἶδη παρασίτων τῶν μυῖων γνωστὰ, ἴσως δὲ καὶ ἄλλα μὴπω γνωσθέντα. Τὰ μικροσκοπικὰ ταῦτα παράσιτα ὄντοια εἶνε ἐπικινδυνώτατα σπέρματα μολύσματος, αἱ μυῖαι δ' ἀποκτῶσιν αὐτὰ προσεγγίζουσαι εἰς ἀκαθάρτους καὶ σεσηπυίας ὕλας, καὶ τὰ μεταφέρουσι πετώσας καὶ πολλάκις καταλείπουσιν αὐτὰ ὅπου καθίσωσιν. Ἐἰς ἐπὶ πλέον λόγος, ὅπως ἀπαφεθώμεν ὅσον δυνάμεθα τὰς μυίας καὶ μὴ ἀφίνωμεν αὐτὰς νὰ καθίζωσιν ἐφ' ἡμῶν. Ἰδιαιτέρως δὲ κατὰ τὴν θερμὴν ὕψην τοῦ ἔτους πρέπει νὰ μεριμνῶμεν ὅπως ἐπικαλύπτωμεν διὰ διαφανοῦς ὑφάσματος τὰ κοιμώμενα βρέφη, ὅπως προφυλάσσωμεν αὐτὰ ἀπὸ τῶν μυῖων αἰτινες μετ' ἰδιαιτέρας ὄλης στοργῆς περιλείγουσι τὰ χεῖλη καὶ τὰ κλειστὰ βλέφαρα τῶν νηπίων.